Ročník 5 / číslo 7
červenec 2016
30,- Kč / 1,50 €
nebo výhodné předplatné

KRUŠNOHORSKÝ HERZGEBIRGE LUFT

MĚSÍČNÍK KRUŠNÉ HORY – ZÁPAD

Významné ocenění pro horníky z Hřebečné

Z obsahu:

Dvě vzpomínky na jáchymovského historika dr. Jana Urbana
Čtěte na str. 4

150 let hasičských sborů v Horní Blatné a Perninku
Čtěte na str. 12

Mračna nad Mědníkem
Čtěte na str. 16

ÚVODNÍ SLOVO

Exit, exitus a exodus

Tito nezvaní „tři králové“ přišli, putují Evropou a rozdávají své dary, dary danajské. Obyvatelstvo brblá, média, nejen naše a evropská, jejich pouť rozsáhle a zasvěceně komentují slovy svými i slovy povolaných či nepovolaných zástupců lidu, ale nikdo vlastně pořádně neví, s jakými výsledky jejich cesta skončí. Je to opravdu tak, že přišli, nebo jsou tady s námi od prvopočátku a pouze čas od času se při vhodné příležitosti připomenou? A nejsme to my a naše společnost, kdo je svojí činností přivolávají, oživují a jejich putování kontinentem posvěcují? Co s sebou přinášejí, vystoupení, opuštění, odcházení, skon, smrt, hromadnou emigraci? Je to snad něco nového, neznámého? Samozřejmě že není, vše souvisí s existencí lidské společnosti od nepaměti. A proto snad ani strach a obavy nejsou na místě. Lidstvo si vždycky, za všech okolností, i když někdy s velkými ztrátami, poradilo a následně se i posunulo zase o kousek dál. Koneckonců i pojem těchto „tří králů“ znamená hlavně pohyb. Pohyb z místa známého do místa dalšího, většinou neznámého, platný nejen pro celé národy, skupiny obyvatel, ale samozřejmě i jednotlivce.

Zanechme historii historii a připomeňme si například nedávné „Odcházení“ Václava Havla i skoro současný odchod našich fotbalistů z EURA. Exit to sice byl, ale rozhodně ne exodus českého fotbalu z evropských stadionů. Děti odcházejí ze škol, zaměstnanci ze zaměstnání, rodiče od rodin a společnost od zavedených pořádků. Je to pohyb často bolestný, ale související s naší současnou a hlavně budoucí existencí. Tak se nakonec dostáváme až k dnešní době prázdnin, k době aktivního pohybu odněkud někam. Tudíž pohybujme se aktivně, i s pomocí informací našeho časopisu, poznávejme a hlavně poslouchejme svůj selský rozum. Pak možná ti „tři králové“ odejdou někam jinam, pokud ještě nějaké jinam v našem globalizovaném světě existuje.

Vaše redakční rada

Z obsahu / Aus dem Inhalt

Hory a lidé: Dvě vzpomínky na jáchymovského historika dr. Jana Urbana
Gebirge und Leute: Zwei Erinnerungen an den Joachimsthaler Historiker Dr. Jan Urban 4

Ze společnosti a kultury: Tajemné příběhy Krušné horory
Kultur und Gesellschaft: Mysteriöse Geschichten des Erzgebirges 7

Ze společnosti a kultury: Zajímavé kulturní a sportovní akce v regionu
Kultur und Gesellschaft: Interessante Kultur- und Sportveranstaltungen in der Region 8

Hory a lidé: Vzpomínka na Josefa Jindru
Gebirge und Leute: Andenken an Josef Jindra 9

Aktuality: Prestižní cena Český Permon putuje do Abertam
Aktualität: Prestigepreis Český Permon geht nach Abertamy 10

Když se řekne: Čáka
Wenn man sagt: Das Tschako 11

Aktuality: 150 let sboru dobrovolných hasičů v Horní Blatné
Aktualität: 150 Jahre Freiwilligen Feuerwehr in Horní Blatná 12

Aktuality: Perninští hasiči oslavili své výročí
Aktualität: Die Freiwillige Feuerwehr in Pernink hat ihren Jahrestag gefeiert 13

Aktuality: Kriminální příběh sošek z oltáře abertamského kostela
Aktualität: Kriminalgeschichte um die Altarfiguren in der Aberthamer Kirche 15

Aktuality: Mračna nad Mědníkem
Aktualität: Wolken über dem Mědník 16

Aktuality: Abertamy mají novou kulturní památku
Aktualität: Stadt Abertamy hat ein neues Kulturdenkmal 17

Tip na výlet: Po Krušnohornické stezce v okolí Perninku
Ausflugstipp: Auf dem erzgebirgischen bergmännischen Lehrpfad in der Umgebung von Pernink 18

Sport: Sportovní víkend na Bublavě
Sport: Sportwochenende in Bublava 21

Sport: Novinky z TJ Radon Vysoká Pec
Sport: Neuigkeiten aus TJ Radon Vysoká Pec 21

Ze společnosti a kultury: První Perninský Masakr byl skvělý!
Kultur und Gesellschaft: Das erste „Bärringer Massaker“ war toll! 22

Hory a lidé: Richard rytíř von Dotzauer – „Otec Krušnohoří“
Gebirge und Leute: Richard Ritter von Dotzauer – „Vater des Erzgebirges“ 24

Aktuality: Setkání ve staré vlasti
Aktualität: Treffen in der alten Heimat 25

Hory a lidé: Živá jizva v paměti lidstva, to je Jáchymov
Gebirge und Leute: Eine lebendige Narbe im Gedächtnis der Menschheit, das ist Jáchymov 26

Aktuality: Územní studie krušnohorské cyklistické magistrály v Karlovarském kraji
Aktualität: Gebietsstudie der Radwegmagistrale im Bezirk Karlovy Vary 28

Recept měsíce: Domácí těstoviny
Rezept des Monats: Hausgemachte Teigwaren 30

Boží Dar: Božídarský hmyzí výšlap
Boží Dar: „Insekten Ausflug“ in Boží Dar 31

Vážně nevážně: Život je jojo, viz případ zoo
Ernsthaft unernsthaft: Das Leben ist ein Jo-Jo, siehe den Fall Zoo 32

Ročník 5 / číslo 7
ČERVENEC 2016

MĚSÍČNÍK KRUŠNÉ HORY – ZÁPAD
Registrace MK ČR E 20467
Vydavatel KRUŠNOHORSKÝ LUFT, o.p.s.
IČ 29160154
Ředitel Jiří Kupilík

Sídlo - Adresa redakce
Komenského 299, 362 37 Horní Blatná
Kontakt tel: 602 415 187
E-mail herzgebirgeluft@seznam.cz
www.krusnohorskyluft.cz

Bankovní účet 253184266 / 0300
IBAN: CZ53 0300 0000 0002 5318 4266
BIC: CEKOCZPP
Cena výtisku 30 Kč/ks
Předplatné pololetní
V místě distributora 150 Kč/6 ks
Poštou na doruč. adresu 300 Kč/6 ks
Do zahraničí poštou: 18 EUR/6 ks

Inzerce cena podle velikosti a opakování tisku po dohodě s vydavatelem 602 415 187
E-mail: herzgebirgeluft@seznam.cz

Redakční rada
Jiří Kupilík, Lenka Löfflerová, Michal Urban, Pavel Andrš, Ulrich Möckel, Eva Skalníková, Václav Kupilík, Petr Mikšíček, Hanuš Hron, Martin Liška

Foto na titulní stránce: Jaroslava Pokludová
Logo Lenka Michaluková
Kulturní programy Jana Picurová
E-mail: picu.japicu@gmail.com
Sportovní akce: Eva Nduwimana
evanduwimana@gmail.com

Distributoři
Abertamy - Lenka Löfflerová
Boží Dar - Jitka Peřina, Karel Picura
Horní Blatná - Eva Chlumská, Jiří Kupilík
Jáchymov - Jaroslav Ochec
Lesná - Dana Waldsteinová
Merklín - Hedvika Roznerová
Myslivci aj. - Ivana Pečimúthová
Nejdek - Alena Veselá, Pavel Andrš
Německo - Ulrich Möckel
Pernink - Kristina Košnerová
Potůčky - Lenka Štrauchová
Pstruží - Anna Heranová
Srní - Ivan Medek

Prodej
Abertamy - Maso Zacharda, U Březiny, infocentrum
Boží Dar - Konzum Čáda, infocentrum
Horní Blatná - U Gity, infocentrum
Jáchymov - muzeum, infocentrum
K. Vary - Krajská knihovna - infocentrum
K. Vary - Z. Štréblová
Mariánská - horská chata Na Sluníčku
Nejdek - trafika, hotel Anna, lékárna
Nejdek - Jamajka, trafika Pospíšil, infocentrum
Ostrov - Dům kultury, Infocentrum
Pernink - U Patrika, květinářství
Pernink - benzinová pumpa, infocentrum
Sokolov: Klášterní kostel sv. Antonína
Tisová - Kukačka
Vysoká Pec - obchod - potraviny

Další distributoři jsou vítáni!

Náklad 950 kusů

Uzávěrka příspěvků do příštího vydání měsíčníku je 3. 8. 2016.

Prázdniny

Konečně jsou tady a jásají nejen naši potomci školou povinní, ale i my, učitelé, neboť mít se jako učitelka v červnu, to je něco jako jednou nohou v blázinci, na samé hranici kolapsu, zkrátka mlít z posledního. A zatímco někomu se zdá, že příliš rychle ubíhají, jinému se vlečou, zvláště když dovolené jsou jen dva týdny, hlídacích babiček nedostatek a kam tedy s dětmi, to je věčné téma.

Každému z nás se pod magickým slovem prázdniny vybaví něco jiného. Ať už to je babiččina chaloupka, košíky plné hub, pusa modrá od borůvek, vůně sena, chladivá voda rybníka či řeky, anebo už rovnou mořský příboj a kapsy nacpané mušličkami pro všechny známé, tisíc vůní, chutí, vzpomínek a nezapomenutelných zážitků, které se mohou přihodit jen a jen o prázdninách. Já se o té své prázdninové vůni, jež mě provázela při stanování v Krušných horách celé dětství, dozvěděla teprve o třicet let později, že patří k bylince s názvem kopřník a že to je endemit, na nějž při svých toulkách po Čechách jinde jen těžko narazím.

Je zvláštní, že jen málokoho napadne se ptát, kdy a jak vlastně prázdniny vznikly. Mě osobně to, přiznávám se, nenapadlo nikdy a poprvé jsem na jednoho takového šťouru narazila teprve letos. A tak tedy: Jak vznikly prázdniny?

Selský rozum napoví, že to mohlo být nejspíš se vznikem školní docházky. Tento akt máme historicky přesně zmapován. Dne 6. prosince 1774 vydává tehdejší panovnice habsburské monarchie, císařovna Marie Terezie, na svou dobu mimořádně moderní dekret – Všeobecný školní řád pro německé normální, hlavní a triviální školy ve všech c. k. dědičných zemích. Ovšem ani sama císařovna vysloveně nenařizovala, že by děti do školy musely docházet. Úkolem tohoto dokumentu totiž bylo především zásadně zvýšit vzdělanost obyvatelstva a zároveň vybudovat systém škol, do nichž by děti chodit vůbec mohly. Pominout nelze ani profesní vzdělávání učitelů, protože roli učitele často zastávali vysloužilí vojáci, zběhlí studenti nebo náhodně vybraní občané, kteří se vzděláváním dětí měli pramálo společného. Nicméně císařovna se celkem jasně vyjádřila: „Rádi bychom viděli, kdyby rodičové svých dětí ve věku 6–12 let do škol posílali.“ Přání císařovny se rovnalo zákonu. Novinkou bylo i vzdělávání dívek.

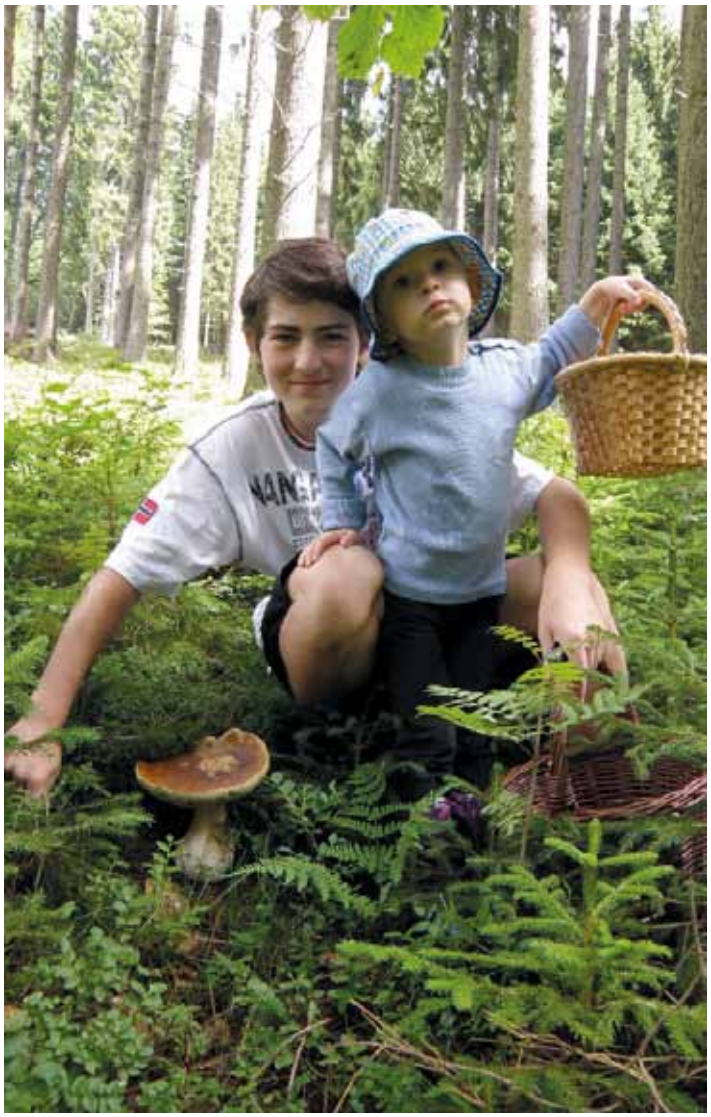
Školní rok nebyl zpočátku jednotný, lišil se ve městech a na vesnicích. Zatímco ve městech začínal po Dušičkách a končil před Květnou nedělí, na vesnici se učilo od 1. prosince alespoň do konce března. V tomto období rodiče děti v hospodářství tolik nepotřebovali. Další vyučování začínalo týden po Velikonocích a pokračovalo do sv. Michaela (29. září), s třítýdenním volnem o žních. K tomu samozřejmě musíme počítat také „férie“ – volné dny o církevních svátcích.

Ale protože pořádek musí být, už v roce 1787 se u nás žáčci dočkali jednotných prázdnin v červenci a srpnu, a to zásluhou císaře Josefa II., který je sjednotil a přesunul na dodnes platný termín. Mnohé rodiny totiž se zavedením povinné docházky nesouhlasily, v hospodářství najednou chyběli sice malí, ale cenní pomocníci. A tak jednou z možností, proč vznikly letní prázdniny, je, že děti v tomto nejnáročnějším období roku musely doma pomáhat při senosečích a žních.

Prázdniny v nejteplejších měsících roku mají děti nejen u nás, ale v mnoha dalších zemích, údajně také kvůli vedrům, v nichž už se děti stejně nic nenaučí. To si, myslím, potvrdí i většina kolegů. Obvykle červen, co se schopnosti udržet pozornost týká, už ve školách za nic nestojí. Děti jsou ve svých myšlenkách kdovíkde, avšak školní lavice to většinou nejsou.

Kdy přesně se vžil termín „prázdniny“, nevíme. Ještě v dobách národního obrození se běžně používal název „vagace, vakace“ (F. L. Věk) nebo na přelomu 19. a 20. století „feerie“ (viz tramping). Těžko říci, jestli se prázdniny objevily v souvislosti se slovy odvozenými od „vacuum“ (vacation) tedy „prázdno“, anebo až s oblibou ruštiny „prázdnik“ (svátek), přičemž prázdniny jsou ale v ruštině „kanikuly“.

České děti si mohou libovat, protože s délkou prázdnin na tom

Školní třída na Hřebečné kolem roku 1910

nejsou až tak zle. Třeba některé švýcarské kantony propustí žáčky z lavic pouze na pět týdnů, méně mají i německé, britské nebo dánské děti. Ovšem o tom, že vrstevníci v Itálii nebo v pobaltských republikách mají letní prázdniny 13 týdnů, jim raději neříkejte.

Ať už byl důvod vzniku prázdnin jakýkoliv, buďme rádi, že jsou tady, jinak by to nejspíš s dětmi ani s učiteli nebylo k vydržení. Jen nezapomeňte na svých cestách za prázdninovým dobrodružstvím, že na celém světě je jenom jediná poměrně malá, leč kouzelná lokalita, kde při velké dávce štěstí můžete na okamžik zahlédnout opravdového krušnohorského skřítka. Tak ať ho nepřehlédnete.

Hezké prázdniny!

Ivana Pečimúthová
foto: Ivana Pečimúthová a archiv Luftu

Dvě vzpomínky na jáchymovského historika PhDr. Jana Urbana

Janovy listy z exilu

Hodnotit dr. Jana Urbana, jednu z významných osobností Jáchymova, budou jistě mnozí povolanější. Já bych jen ráda přidala několik kamínků do mozaiky, tvořící celkový obraz tohoto mimořádného člověka, jehož osud a zásluhy nejen o Jáchymov, ale o celé české Krušnohoří jsou stále nedoceněny.

Jak se náš přátelský vztah vyvíjel, o tom nejlépe svědčí kromě letmých setkání vzájemná korespondence z let 1990 až 1998, kde já přecházím od oslovení „Vážený pane doktore“ až po „Milý Honzo“ a on mne v posledním psaní nazývá svou „milou Anny“. Důležitější je ale obsah a celkový duch této korespondence, v níž mi tento jáchymovský patriot sděluje už ze svého berlínského exilu své staré i nejnovější poznatky a zkušenosti, zatímco já jsem zde hrála roli spíš zvídavého tazatele.

Výjimku tvoří jen první uchovaný dopis, v němž mu 29. března 1990 sděluji, že jako členka rehabilitační komise předávám jeho žádost se svým doporučením k dalšímu projednání a kladnému vyřízení. Dopadlo to tenkrát dobře, děkoval za to

PhDr. Jan Urban

Pohnutý osud dr. Jana Urbana, který byl v období normalizace po srpnu 1968 personou non grata, je i důvodem, proč dostupné životopisné údaje o něm jsou jen kusé a opírají se většinou jen o vzpomínky pamětníků. Narodil se v roce 1921 asi v Třebíči a vystudoval Filozofickou fakultu. V Jáchymově byl řadu let zaměstnancem národního podniku Jáchymovské doly, nějaký čas spravoval i podnikový archiv. V roce 1964 bylo jeho zásluhou obnoveno jáchymovské městské muzeum, ve kterém pak působil jako ředitel až do roku asi 1970–1971. Coby „reakční prozápadní živel“ byl v rámci normalizace z muzea vyhozen a dlouho nenašel práci, život mu ztrpčovala StB. I v této nelehké době se snažil psát a publikovat v oboru, k němuž měl nejblíže, tj. o historii a památkách Jáchymova a Krušnohoří. Jeho bibliografie zahrnuje stovky článků do různých časopisů a odborných sborníků, které publikoval i po emigraci do Německa (asi mezi lety 1977 až 1979). Velice záslužným počinem dr. Urbana bylo přeložení sbírky jáchymovských kázání Johanna Mathesia „Sarepta oder Bergpostill“ (1562) z němčiny do češtiny. Publikaci vydalo v roce 1981 Národní technické muzeum ve spolupráci se sekretariátem sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice. Jan Urban zemřel 10. května 2003 v Berlíně. Dodnes se dochoval jeho rozsáhlý jáchymovský archiv, který dosud čeká na nové zpracování.

Redakce Luftu bude čtenářům vděčná za jakékoli informace, které pomohou životopis Jana Urbana zpřesnit a doplnit.

(red)

Bývalý ředitel jáchymovského muzea PhDr. Jan Urban se soškou Josefa Prenniga, prvního nosiče radioaktivní vody do jáchymovských lázní

dopisem už 17. června 1990. Podle jeho slov se poté po něm v Jáchymově sháněl i tehdejší ministr vnitra dr. Sacher a československý konzul. Děkuje také za článek Jiřího Linharta v Karlovarských novinách z 15. května o jeho muzeu v exilu i za slova omluvy dr. Kamily Bešťákové za Karlovarské muzeum a Ing. Tomáše Tišlera za odbor kultury Okresního národního výboru v Karlových Varech. Současně také slibuje, že 21. července navštíví aspoň na jeden den Boží Dar, kde bude vysvěcen kostel, zachráněný díky úsilí arciděkana Krásenského.

V následující poště si vyměňujeme zprávy o tom, jak ho sháněli lidé z Československé televize (jmenovitě také Vladimír Pacl), kteří o něm chtěli natočit film, a co všechno u nás o jáchymovském gulagu vyšlo tiskem. Ovšem i další zajímavosti, třeba jak si pracovník Karlovarského muzea Jiří Martínek stěžuje, že jáchymovská pobočka stále nemá potřebné peníze a jak Jan chce své exilové muzeum vystavit v roce 1991 v Jáchymově a snad i v Karlových Varech. Jediný, kdo projevil větší zájem, byl tehdejší ředitel Karlovarského muzea dr. Květoslav Kroča, čímž to, nikoliv ovšem jeho vinou, skončilo.

Je tu ale i dlouhý dopis z 27. dubna 1992, líčící obšírně pobyt Janův i jeho nemocné ženy v italských lázních Monte Grosso s cestou přes Brixen. Jako by věděl, jak i na mne jako na úrodnou půdu dopadají jeho slova plná stesku a hořkosti, vzpomíná, jak mu stále chybí v životě ta dlouhá léta po roce 1968, v mnohém tolik promarněná. Milý Honzo!!! A jak zlatá jsou slova našeho společného přítele pana Oldřicha Ježka, že „jak jednou člověka ty Krušné hory lapnou, tak už se jich nezbaví“. S vděčností vzpomíná i na tehdejší ředitelku lázní dr. Hornátovou, na obětavou historičku umění Zdeničku Čepelákovou z Ostrova a lituje odchodu arciděkana Krásenského do Prahy.

Končím posledními slovy z Janova obsáhlého dopisu ze dne 27. dubna 1992, která vystihují nejlépe, kdo byl a co pro Jáchymov znamenal: „Byl jsem v Jáchymově šťasten a prožil jsem v něm dny hezké a neopakovatelné, ale i takové, kdy jsem byl sám. Naštěstí jsem tam žil mezi horníky, kteří mne vzali mezi sebe jako svého.“

Královská mincovna, v níž bylo v roce 1964 zásluhou dr. Urbana obnoveno jáchymovské městské muzeum. Fotografie z poloviny 80. let před rozsáhlou rekonstrukcí objektu do dnešního stavu

Těch dvanáct hustě popsaných listů s četnými postranními poznámkami je všechno, co mi zbylo po jednom z nejlepších lidí, jaké jsem v životě potkala. Předávám je i s těmito skromnými výňatky do mladších rukou, aby dál vydávaly svědectví o době, která ač nelehká, byla tolik, tolik krásná. Protože v ní bylo to, co nutně patří k životu Jana Urbana i jemu podobných – touha i odvaha.

Honzovi
s úctou Anna Fidlerová

Moje tři setkání s dr. Janem Urbanem

Na první setkání s jáchymovským historikem dr. Urbanem si pamatuji dost mlhavě, ostatně už od té doby uplynulo skoro půl století. Muselo k němu dojít někdy v době od poloviny roku 1966 do poloviny roku 1969, kdy jsem působil jako novinář či možná lépe „novinářský učeň“ na Karlovarsku. Ve svém prvním profesionálním angažmá v měsíčníku „KAM v Karlových Varech za kulturou…“ jsem moc příležitostí pro vlastní novinářskou tvorbu neměl. „Karlovarský lázeňský časopis“ mi také moc prostoru nenabízel, a tak jsem se jak tonoucí stébla chytal každé příležitosti prosadit se jinde. Pro které médium jsem tenkrát psal reportáž z Jáchymova, to už si dneska při nejlepší vůli nevybavím.

Nevybavím si dokonce ani událost, o které jsem tenkrát referoval, něco se tenkrát v Jáchymově zahajovalo či odhalovalo, mělo to nějakou souvislost s radioaktivitou a sjela se kvůli tomu spousta lidí, dokonce cizinců a dokonce cizinců ze Západu, kterých se v tehdejším Československu zas tak moc potkat nedalo. Určitě tam byli nějací „západní“ Němci a Francouzi, kteří, jak známo, si s Čechy moc nerozumí a nerozumí si ani navzájem. A právě tehdy jsem si všiml menšího, rtuťovitého mužíka, který ten „babylon“ usměrňoval tak, že plynule přecházel z češtiny do němčiny, z francouzštiny do češtiny a tak dále. Byl to tehdejší ředitel muzea v Jáchymově dr. Jan Urban a zaujal mě tak, že jsem si říkal, jak dobré by bylo udělat s ním nějaký pěkný článek. Jenže nedlouho nato „čas oponou trhl“ a já byl vtažen do víru událostí, kterým se dneska souhrnně říká pražské jaro 68. Skončilo to pro mne dost brzo, v roce 1969 jsem se octl (dneska jsem na to hrdý) na straně poražených a následujících 20 let jsem si na nějakou novinařinu mohl leda tak nechat zajít chuť.

K novinám jsem se vrátil až po listopadovém převratu, kdy jsme spolu s dalšími „osmašedesátníky“ nastoupili na místa těch nejvykřičenějších přisluhovačů husákovské normalizace do plzeňské Pravdy, přejmenované už v duchu doby na „Novou Pravdu“. Jedním z prvních témat, které jsem na redakční poradě nabídl, bylo „pátrání“ po osudech významných osobností Karlovarska, které komunisté donutili opustit Československo, a prvním jménem, které mě přitom napadlo, byl dr. Jan Urban. A protože doba podobným projektům přála, vedla první zahraniční služební cesta mého života do tehdy ještě rozděleného Berlína.

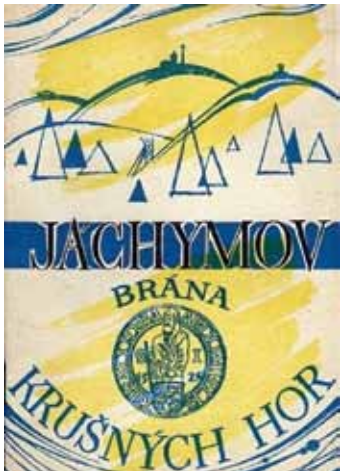
Jan Urban (archiv Víta Laitla)

Doktora Urbana jsme našli doma, ve třetím patře činžovního domu na Leibnitzstrasse nedaleko Kurfürstendammu. Dostávali jsme se tam dost složitě, zeď byla sice už na mnoha místech prolomená a s německým pasem se dalo volně chodit sem a tam, ale my jako cizinci jsme se mohli z východní do

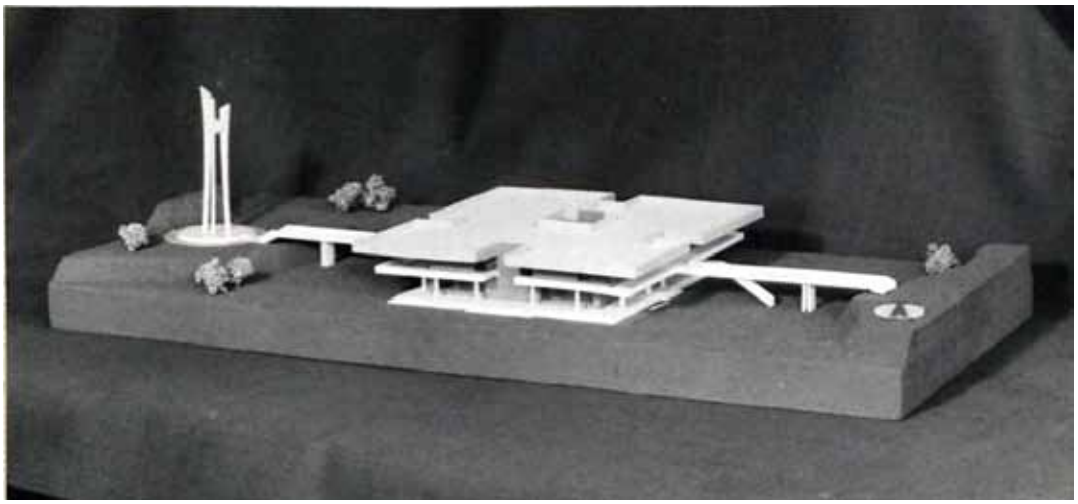
západní části města dostat pouze S-Bahnem přes jediný oficiální hraniční přechod na nádraží Friedrichstrasse, olepené tehdy ještě plakáty hlásajícími, že „Berlin bleibt rot“; no naštěstí nezůstal.

Že jsme se do Berlína netrmáceli marně, nám bylo jasné hned, jak nás dr. Urban přijal. Po vzájemném představení nás zavedl do obývacího pokoje, kde jsme se náhle octli v „Muzeu města Jáchymova“, v tom roce 1990 jediném fungujícím jáchymovském muzeu na celém světě. „Žiju už jedenáctý rok v Berlíně, zestárl jsem, v červnu mi bude 69 let, nedávno jsem se stal pradědečkem. Bylo by teda patřičné, abych konečně došel rozumu a myslil na poslední věci člověka, ale protože stará láska nerezaví a protože mou láskou v Jáchymově bylo muzeum a protože odchod z muzea byl pro mne spojen nejvíce se strádáním duševním, založil jsem si jáchymovské muzeum tady,“ uvítal nás před skříní, v níž měl pečlivě poskládané své poklady.

Nevím už dost dobře, co jsme vlastně čekali, staré knihy, mapy a obrazy, nějaké nářadí, nádobí, no co tak v muzeu bývá. Nic z toho si ovšem dr. Urban do exilu z Jáchymova nedovezl a ani v Berlíně takové věci k mání zrovna nebyly. Své muzeum proto poskládal z exponátů pocházejících z doby moderní, z věcí obyčejných a všedních, jaké se dají najít skoro na každém kroku.

Titulní strana knihy Jáchymov – brána Krušných hor autorů Miroslava Kaněry a Jana Urbana z roku 1965

Model Muzea atomové energie, které mělo vyrůst v Jáchymově, plán výstavby se po okupaci v srpnu 1968 již neuskutečnil (foto z jáchymovské městské kroniky z roku 1969)

Byly to v první řadě poštovní známky s motivy, které se tak či onak vztahovaly k Jáchymovu. Bylo jich na tisíc kousků a byly tu známky s portréty slavných mužů z historie hornictví i neméně slavných hostů prvních radioaktivních lázní na světě, známky připomínající objev a využití radioaktivity, známky připomínající řemesla, jež se v Krušnohoří po staletí pěstovala, a neuvěřitelně bohatá galerie portrétů svatých a symbolů, jejichž jména nesla v průběhu staleté historie jáchymovského hornictví zdejší důlní díla.

Ve světě nejznámějším symbolem Jáchymova je nesporně jáchymovský tolar, z jehož německého jména Joachimsthaler se odvozuje v současnosti používaný dolar. V době naší návštěvy v Berlíně byla dolarová měna zavedena v šestatřiceti zemích, od gigantů světové ekonomiky USA či Kanady až po trpasličí státečky ztracené kdesi v Tichomoří, jako byl do té doby pro nás absolutně neznámý ostrovní stát Niue, omývaný vodami Pacifiku asi dva a půl tisíce kilometrů na východ od Nového Zélandu. Ze všech těchto zemí se dr. Urbanovi podařilo získat přinejmenším vzorek, většinou ovšem kompletní sadu mincí. Běžných platidel, ale i rarit, jakými jsou neobyčejně těžká stříbrná pětadvacetidolarová mince z Jamajky nebo papírová pětidolarovka onoho tajemného státu Niue s portrétem české tenisové hvězdy Martiny Navrátilové. Nejcennějším kouskem numismatické sbírky dr. Urbana pak byl bílý groš Rudolfa II. původní jáchymovské ražby, zakoupený na aukci v Norimberku.

Největší část skříně ovšem zabíraly knihy, jež se, byť jen vzdáleně, týkaly historie Jáchymova a dolování. I mezi nimi se našly unikáty, jako třeba první norský horní řád, sepsaný někdejším hornoblatenským perkmistrem Hansem Glaserem, který si dr. Urban přivezl přímo z Norska. „Dělal jsem poradce při budování hornického muzea v Kongsbergu. Tak jsem si vzpomněl, jak mě doma v roce 1968 vyhazovali, že nemám pro muzeum dostatečnou kvalifikaci,“ podotkl se zadostiučiněním bývalý ředitel muzea v Jáchymově. O budoucnosti své sbírky měl jasnou představu: „Byl bych nejraději, kdybych to všechno mohl, třeba jen krátkodobě, vystavit v Jáchymově,“ svěřil se nám při loučení…

O možnosti představit svou sbírku v Jáchymově mluvil i v pátek 7. února 1992, když v obřadní síni jáchymovské radnice přebíral z rukou tehdejšího starosty Koutského „čestné občanství města Jáchymova“. V rozhovoru, který jsem s ním tehdy dělal pro Karlovarské noviny, se k tomu vrátil slovy: „Stálo mě to spousty peněz, a tak doufám, že tu sbírku, ve které jsou i věci, které jsem tehdy jako ředitel muzea v Jáchymově nemohl sehnat, budu moci někdy taky v Jáchymově vystavit. Když to nevyšlo loni k mým sedmdesátinám, mohlo by to vyjít letos.“

Poslední věta, kterou mi v závěru tohoto našeho třetího a bohužel posledního setkání řekl, byla odpověď na otázku, zda ho těší být čestným občanem Jáchymova: „Těším se hlavně z toho, že dosud tu na mne mnoho lidí vzpomíná, těším se z toho, že když jdu v Jáchymově po ulici, lidé mne poznávají a zdraví, těším se z toho, že ještě budu moci pro Jáchymov něco udělat.“

Jiří Linhart

Výplatní známka Jáchymov – kolébka atomového věku, která byla vydána 29. srpna 1966. Na známce je znázorněna zářící uranová ruda a schematicky model atomu

Tajemné příběhy Krušné horory

Pro všechny, kteří mají rádi tajemná místa s příběhem, z něhož trochu mrazí, a rádi objevují nová zákoutí v českých krajinách, připravila Destinační agentura Krušné hory zážitkový okruh v Krušných horách a podhůří. Od 30. června je již v provozu ústecká část Krušnohoří a do konce srpna bude hotová i karlovarská část. A možná se celý koncept rozšíří i za hranice Krušnohoří.

Bájná Marcebila

Jde o ucelený okruh v Krušných horách na místech, s jejichž tajemstvím se hledači Krušných hororů mohou seznámit v krátkých filmech. Deset krátkých hraných filmů, natočených v konkrétních destinacích, zavede turisty do celých Krušných hor. Komu nestačí místo najít, ale chtěl by mít na své prázdninové dobrodružství také další vzpomínku, může si v informačních centrech v Krušných horách vyzvednout turistický pas Krušné horory. Do pasu pak bude sbírat razítka uschovaná ve všech boxech okruhu Krušné horory a na konci prázdnin pas pošle na adresu Destinační agentury Krušné hory. Pasy jsou slosovatelné a na vítěze čeká cena. Krušné horory se inspirovaly mezinárodní hrou Geocaching. V současné době usiluje destinační agentura o zapsání tajemných míst Krušných hororů do sítě geokeší tak, aby Krušné horory mohli vidět a lovit také skalní příznivci této hry.

Projekt podpořila Severní energetická, a.s., z výtěžku Uhelného safari. Karlovarskou část příběhů podpořil Karlovarský kraj a města Boží Dar, Horní Blatná, Ostrov a Nadace St. Joachima.

Všechny díly Krušných hororů vycházejí z archivních písemných materiálů. V každém městě a obci nejprve proběhl výběr z pověstí a na základě mnoha indikátorů jsme vybrali jednu. Celá série je koncipována průřezově skrze staletí až do současnosti. Od legend přes pohádky a traumata 20. století až po žhavou současnost. Průvodkyní celé série je Marcebila. Převypráví divákům různé místní historky a odhaluje svůj bájný příběh lásky, zrady a hledání nové důvěry v lidi Krušnohoří. Marcebila tak začala vyprávět první z nesčetných příběhů těchto hor, jež zaslechla a zaznamenala.

Celou sérii Krušných hororů natáčí tým okolo Petra Mikšíčka, který již natočil krátký hraný film o osudech Marcebily a zdejších hornických štol (Dobyvatelé ztracených štol, Echo hor, 2015) a v roce 2016 vznikl i scénář pro celovečerní film o Marcebile. Na základě reakcí na sérii Krušné horory jsme zaznamenali zájem o obdobné podání příběhů i z jiných regionů a částí Krušnohoří. Rádi bychom v práci pokračovali i v západním Krušnohoří.

Premiéru všech dílů Krušných hororů můžete zažít na Land and Art setkání v Königsmühle poslední víkend v srpnu.

Petr Mikšíček

V jednom z dílů je možné sledovat také život obyvatel malé osady Königsmühle

Měděná panna

Doporučujeme kulturní, společenské a sportovní akce

Kulturní akce

16. 7. - XXIV. Country sešlost (Westernové městečko, Vysoká Pec; 19:19)
15.–16. 7. - Carlsbad Classic – závody veteránů
(15. 7. po trase Karlovy Vary – Kyselka – Ostrov – Pernink – Abertamy – Jáchymov – Oberwiesenthal – Boží Dar – Horní Blatná – Pernink a zpět, start 14:01 u hotelu Thermal)
23. 7. - Anenská pouť (Boží Dar; 10:00–17:00)
19. 8. - Reprezentační ples města Jáchymov u příležitosti 500. výročí založení města (LH Akademik Běhounek; 19:00)
20. 8. - Oslavy 500. výročí založení Jáchymova (od 10:00 průvod městem, od 12:30 bohatý kulturní program u kostela sv. Jáchyma, 21:30 světelná show na budově radnice)
21. 8. - Oslavy 500. výročí založení Jáchymova (10:00 mše v kostele sv. Jáchyma, 16:00 koncert skupiny Jelen u Šlikovy věže)
Komentované prohlídky Špitálního kostela Všech svatých, Jáchymov: 6., 8., 11., 13., 15., 18., 20., 25., 27. a 29. 7. ve 14:00 a v 15:00 hodin

Z programu Lázní Jáchymov

15. 7. - Lukáš Zdeněk s akustickou kytarou (altánek v lázeňském parku; 15:00)
19. 7. - Popový svět Veroniky Savincové (Běhounek; 19:30)
20. 7. - Recitál Waldy „Vzpomínka na Waldemara Matušku“ (Curie; 19:30)
21. 7. - Mistrovské pěvecké kurzy Gabriely Beňačkové / operetní koncert – Gabriela Beňačková, legenda světové opery (Radium Palace; 20:00)
25. 7. - Večer slavných muzikálů (Curie; 19:30)
29. 7. - Lucie & Henry Band – Recitál 2016 (altánek v lázeňském parku; 15:00)
29. 7. - Organ Gala – pocta J. S. Bachovi (kostel Sv. Jáchyma; 19:30)

Koncerty, divadla

15. 7. - Dagmar Pecková a Karlovarský symfonický orchestr: Kouzlo noci (amfiteátr Loket; 21:00)
16. 7. - Guernsey music centre (kostel Zvěstování Panny Marie, Ostrov; 18:30)
23. 7. - 5. ročník trampské letní scény (Mírové náměstí, Ostrov; 14:00)
29. 7. - Operní galakoncert – Mistrovské pěvecké kurzy (kostel Zvěstování Panny Marie; 19:30)

Kolonádní koncerty KSO

Mlýnská kolonáda - 19., 20., 26. 7. v 16:30; 24., 30., 31. 7. v 15:00
Tržní kolonáda - 15., 16., 17., 21., 22., 27., 28., 29. 7. v 15:00; 23. 7. v 16:00

Výstavy, přednášky

23. 7. - 8. letní krajkování (DK Ostrov; 10:00–16:00)
28. 7. – 23. 9. - Marcebila – duch Krušných hor (Dvorana ostrovského zámku, Ostrov; vernisáž 17:00)
28. 7. – 16. 10. - Ženské v(j)ecy – Současné mladé ženské umění severozápadních Čech (Letohrádek Ostrov; vernisáž 17:00)
28. 7. – 16. 10. - Doutnání podzimu – výběr z grafických fondů galerie (Letohrádek Ostrov; vernisáž 17:00)
28. 7. – 16. 10. - Monika Havlíčková: Kůň a anděl (Letohrádek Ostrov; vernisáž 17:00)
do 26. 8. - Jan Hísek: Grafika (Galerie Drahomíra, Karlovy Vary)
do 28. 8. - Jiří Balcar: Filmové plakáty malbou a koláží (Galerie umění Karlovy Vary)
do 28. 8. - Pocta velikánům – 80 let filmu ve Zlíně (Galerie umění Karlovy Vary)
do 31. 8. - Výstava starých pohlednic a fotografií Jáchymova a okolí (přízemí jáchymovské radnice)
do 31. 8. - Claastherkomiks (kostel Zvěstování Panny Marie, Ostrov)
do 11. 9. - Výstava hraček (muzeum Nejdek)
do 18. 9. - Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí (muzeum Královská mincovna Jáchymov)

Marcebila v Ostrově

Pověst o Marcebile se stane letním tématem výstavy ve Dvoraně ostrovského zámku od konce července do druhé poloviny září. Panelová výstava mapující legendu o Marcebile v Krušných horách vzniká v těsné spolupráci s Petrem Mikšíčkem a spolkem DoKrajin, připraven bude i doprovodný audiovizuální program. Výstava „Marcebila se vrací do Krušných hor“ bude zahájena ve čtvrtek 28. července v 17 hod.

Kina

15. 7. - Padesát odstínů černé (letní kino Ostrov; 22:00)
16. 7. - Robinson Crusoe – Na ostrově zvířátek (kino Pernink; 18:00)
22. 7. - Marťan (letní kino Ostrov; 22:00)
29. 7. - Lída Baarová (letní kino Ostrov; 22:00)
5. 8. - Star Wars: Síla se probouzí (letní kino Ostrov; 22:00)
12. 8. - Osm hrozných (letní kino Ostrov; 22:00)
20. 8. - Učitelka (kino Pernink; 18:00)

Sport

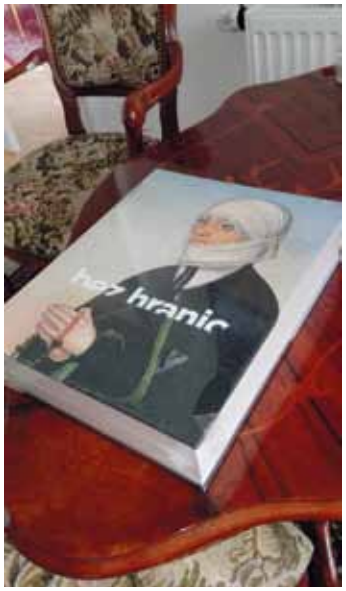
16. 7. - Kamil Trefil – triatlon (Přebuz – Bublava)
17. 7. - Kamm-Bike-Cross (Johanngeorgenstadt)
23. 7. - Oficiální otevření trailparku Klínovec
29.–31. 7. - Závody v orientačním běhu (Jáchymov, sportovní areál Eduard)
6. 8. - Fotbalový turnaj (Potůčky)
6. 8. - Charitativní fotbalové utkání TJ Jáchymov s týmem osobností Real Top Praha (Jáchymov)
13. 8. - Závod Josefa Prenniga (Jáchymov)
27. 8. - Karlův Krok (Boží Dar)

Výstavou Bez hranic provede její autorka

Michaela Ottová, autorka výstavy, u Ukřižovaného z Bystřice u Kadaně

Katalog

Na jedinečné výstavě „Bez hranic. Umění v Jáchymově a Krušnohoří mezi gotikou a renesancí“, kterou lze zhlédnout v Královské mincovně v Jáchymově denně kromě pondělí až do 18. září 2016, naleznou návštěvníci množství informací k jednotlivým exponátům i k místům, odkud pocházejí. Mnohem více je však možné se dozvědět přímo od autorky výstavy Michaely Ottové z Ústavu pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, jež zájemce výstavou provede i se zasvěceným komentářem.

Prohlídky se uskuteční 30. července, 27. srpna a 10. září, vždy od 15 hodin. K výstavě je rovněž možné zakoupit unikátní katalog, jenž obsahuje nejen fotografie exponátů, ale také odborné texty a informace, které zasazují vystavené umění a dobu vzniku do širšího kontextu. Katalog má 790 stran, váží 4 kg a stojí 850 korun, což je vzhledem k obsahu a rozsahu cena více než příznivá.

Lev Havlíček

HORY A LIDÉ

Vzpomínka na Josefa Jindru

Druhého července by se dožil stých narozenin náš kamarád, člen horské služby Josef Jindra (1916–2014).

Josef Jindra

Josef Jindra se narodil v rakouské Vídni. Jako dítě se s rodiči přestěhoval do Jičína. Zde také vyrostl a se svým starším bratrem podnikal první horolezecké výpravy do Prachovských skal a okolí. Hory se mu staly osudné a jako voják si mnoho vojenských cvičení plnil na hřebenech Krkonoš. V roce 1946 ho pracovní příležitost přivedla i s manželkou až do Karlových Varů, kde získal práci v záložně (později České spořitelně), již vykonával až do důchodu.

Pepa byl sportovně velmi aktivní, byl členem šermířského klubu, hrál tenis, lyžoval a věnoval se přípravě a údržbě lyží. Dále byl členem turistického oddílu Slovan Karlovy Vary. Zde se také po roce 1958 začal se svými kamarády zajímat o možnost zabezpečit pobyt návštěvníků a sportovců v této části Krušných hor. Už v roce 1959 navrhl ustavit horskou službou v západní části Krušných hor. Spojil se s horskou službou v Ústí nad Labem a podílel se na založení poboček horské služby na Plešivci a Božím Daru. Zde také dlouhá léta působil.

Obětavě zachraňoval lidské životy, staral se, aby návštěvníci hor vždy našli tu správnou cestu. Jeho jméno nese dodnes cesta z Bludné k Mrtvému rybníku. Více než 50 let byl dobrým kamarádem, obětavým záchranářem a vzorem pro nové členy přicházející k horské službě. A za to mu patří velký dík.

Stanislav Kabeš

Josef Jindra v akci

Prestižní cena Český Permon putuje do Abertam

O víkendu 10.–12. června proběhlo ve středočeském horním městě Příbrami již 20. setkání hornických měst a zároveň i 16. evropský den horníků a hutníků. Na akci, jíž se zúčastnilo přes 80 hornických spolků z celé Evropy, nechyběl ani Spolek přátel dolu sv. Mauritius z Abertam-Hřebečné. Zpátky do Krušných hor se po ukončení setkání vracel s významným oceněním.

Akce vypukla již v pátek 10. června, kdy se na příbramském náměstí TGM začal okolo 21. hodiny řadit první hornický průvod, takzvané čepobití neboli průvod s rozsvícenými důlními kahany. Spolek přátel dolu sv. Mauritius opět zaujal svými věrnými kopiemi starých jáchymovských hornických uniforem s typickými červenými pumpkami a krásnou hornickou čepicí s velkým chocholem z kohoutích per. Trasa průvodu měřila přes 3 km a protínala večerní Příbram. Čepobití končilo v areálu dolu Marie na Březových Horách, kde se mimo jiné v roce 1892 stala největší důlní katastrofa v dějinách českého hornictví. Na Marii poté proběhl kulturní program s několika hornickými kapelami, z nichž je třeba vyzdvihnout například rakouskou kapelu Arnoldstein. Po zakončení hudební produkce připravili pořadatelé nádherný ohňostroj, který první den ukončil.

Na následující den byla připravena velká hornická paráda – průvod, jenž čítal přes 2 500 zástupců hornického lidu z ČR i celé Evropy. Průvod začínal na poutním místě Svatá Hora nad Příbramí a končil na velkém náměstí TGM, kde na všech spolkových praporech včetně toho našeho přibyla z rukou předsedy TOP 09 a poslance Poslanecké sněmovny PČR Miroslava Kalouska na počest 20. setkání hornických měst nová stužka.

Vrcholem setkání pro náš spolek však bylo pokračování oslav na Březových Horách, kde byla v kostele sv. Vojtěcha od 18 hodin předávána prestižní ocenění Český Permon 2016, jež uděluje Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky. V kategorii Záchrana technických památek totiž toto ocenění získal Spolek přátel dolu sv. Mauritius, a to za zpřístupnění štoly Kryštof dolu Mauritius na Hřebečné pro veřejnost. Tuto poctu je třeba chápat i jako ocenění pro majitele dolu město Abertamy v čele se starostou Zdeňkem Lakatošem, protože město zpřístupnění štoly Kryštof od počátku podpořilo a podílelo se na jeho financování v rámci programu Cíl 3 Evropské unie.

za Spolek přátel dolu sv. Mauritius
Jan Albrecht ml.,
místopředseda spolku
foto: Jaroslava Pokludová

Spolek přátel dolu sv. Mauritius se řadí k zahájení velkého hornického průvodu

Členové spolku na náměstí TGM v Příbrami

Předseda spolku Marek Nesrsta (uprostřed) a místopředseda spolku Jan Albrecht přebírají ocenění Český Permon 2016

Čáka

Vývoj vojenských čák v 19. století na příkladu armády Württemberska (foto: Wikipedia)

Čáky s chocholem z černého kohoutího peří v provedení hornického spolku z Hřebečné

Slovo čáka má v češtině dva významy. Ten první souvisí se staročeským slovo čakati (čekat), a dnes již zastaralé spojení mít čáku tak znamená mít naději nebo dobrou vyhlídku – například na uzdravení, úspěch nebo třeba vítězství ve volbách. V dnešním dílu našeho seriálu se však zaměříme na druhý význam slova čáka (řidčeji čako), které si v tomto případě čeština vypůjčila z maďarského csákó. Obdobně najdeme das Tschako také v němčině nebo shako v angličtině.

Co toto slovo znamená, vědí dobře vojáci, policisté, lesníci, hasiči, ale také horníci, protože čáka kdysi tvořila důležitou součást jejich běžných a později zejména slavnostních uniforem. Jde o vysokou tvrdou pokrývku hlavy válcovitého nebo kuželovitého tvaru, opatřenou někdy vepředu, ale i vzadu kšiltem, která se po vzoru husarských helem rozšířila prakticky po celé Evropě koncem 18. a na počátku 19. století v době napoleonských válek. Čáku nosili zvláště příslušníci pěších vojsk, jezdectva i dělostřelci, jimž nabízela lepší ochranu než do té doby obvyklé plstěné čepice. V armádě rakouského mocnářství byla zavedena v roce 1806 a v různých provedeních pak byla využívána až do roku 1868, poté už jen při slavnostních příležitostech. V Německu čáku u vojsk postupně vytlačila piklhaubna (přilba s ostnem navrchu), zavedená nejdříve v roce 1843 v pruské armádě, ale některé speciální jednotky čáku nosily až do první světové války. Od roku 1918 až do 60. let používala čáku také německá policie.

Původní husarské čáky byly pestře barevné, později převládla černá barva. Černé jsou v českých zemích typicky také čáky slavnostních hornických uniforem, jak je vidět i na snímcích hornického spolku z Hřebečné na předchozí straně. Nošení předepsaných uniforem, poprvé standardně zavedené v roce 1768 v Sasku, bývalo pro horníky nejen ctí, ale zároveň i povinností při různých oslavách a svátcích, jejíž nedodržení se trestalo.

Vepředu bývá na hornické čáce nasazen výrazný hornický znak – zkřížené železko a mlátek (u vojenských čák šlo o symbol příslušné jednotky), nad nímž může být umístěna ještě kokarda zvaná též jablíčko. Řadu parádních hornických uniforem zdobí rovněž vysoký chochol z peří neboli fedrpuš (z německého Federbusch). Původně měl tento svazek peří prozaický význam – čistily se jím hlavně pušek.

Další běžnou součástí hornických uniforem jsou barevné třásně na rukávech, které symbolizují zápalné šňůry potřebné pro trhací práce v dolech. Uniformy zdobí také zlaté knoflíky, jichž by mělo minimálně 29, tedy tolik, kolik let bylo podle legendy hornické patronce svaté Barboře v době její mučednické smrti. Mnohé hornické spolky si uniformy doplňují také kusem kůže zvaným flek, upevněným na opasku a splývajícím přes hýždě. Flek, v němčině Bergleder, Rutschleder nebo lidově také Arschleder, býval důležitou pomůckou horníků – sloužil jim jako podložka, na níž seděli při práci v nízkých štolách nebo po níž po zadku klouzali do hlubších partií dolu. Pro horníky má flek ještě další zvláštní význam – tzv. skok přes kůži je již více než 250 let součástí obřadu, v jehož rámci jsou horničtí učni pasováni na horníky. Kůže bývá také součástí bílých uniforem hutnických spolků, u nich je však umístěna vepředu jako zástěra.

Při průvodech čili parádách nosí horníci i další symbolické předměty, například důlní kahany nebo hole zvané švancara se zvláštním kováním s hornickými motivy. Mnoho různých čák a hornických uniforem vůbec bude k vidění při slavnostním průvodu, který se uskuteční v rámci oslav 500 let Jáchymova v sobotu 20. srpna. Nenechte si jej ujít.

Michal Urban

Jáchymovští horníci ve slavnostních uniformách na obrazu malíře Krušnohoří Gustava Zindela z počátku 20. let minulého století. Červenými pumpkami a bílými podkolenkami se jáchymovská uniforma zřetelně odlišovala od jinak většinou černých uniforem z jiných českých báňských revírů

150 let sboru dobrovolných hasičů v Horní Blatné

Hornoblatenští při akci v Potůčkách

Hornoblatenská radnice po požáru

Existuje celá řada lidských profesí. Některé se zabývají vytvářením nového, jiné mají za cíl svého snažení likvidovat již vzniklé. Mezi těmito dvěma póly ovšem existují ti, kteří ani nevytvářejí, ani neničí. Pouze zachraňují před zánikem, a to často i s nasazením vlastního života či zdraví. Do této sféry patří nejrůznější profese, ať jsou to doktoři, záchranáři nebo hasiči.

Sbor dobrovolných hasičů (dále jen SDH) Horní Blatná se podle dostupných podkladů, spolu s SDH obce Pernink, řadí mezi nejstarší hasičské sbory v okrese Karlovy Vary. První dobrovolný německý sbor v Čechách vznikl v Zákupech v roce 1854, první český dobrovolný sbor pak ve Velvarech v roce 1864. Dobrovolný sbor v Horní Blatné se zrodil v roce 1866, tedy před 150 lety. Jeho zakladateli byli Anton Kolb, Josef Kolb, Karl Richard Kerl, Franz Sandig, Wenzel Ziener a Wenzel Schloser. Na základě provolání tehdejšího starosty města Horní Blatná F. H. Kolba se dobrovolně přihlásilo a do spolku vstoupilo 32 mužů. Název Sbor dobrovolných hasičů byl ustanoven až v roce 1885, tehdy jako „freiwillige Feuerwehr Platten".

Z kroniky se dozvídáme, že v roce 1892 byla vysvěcena nová stříkačka, kterou dodala firma Flader z Vejprt. Rok 1892 však byl i rokem nešťastným, jelikož v noci 1. června po jarmarku vypukl požár v budově místní radnice. Požár likvidovaly i sbory z Perninku, Abertam a Johanngeorgenstadtu, práci jim však komplikovala skutečnost, že po jarmarku, který se konal předešlého dne, byl prostor před radnicí zcela nepřístupný. Dále se z kroniky dozvídáme, že i hasičský sbor v Horní Blatné poznamenala 1. světová válka. Dva členové padli v Srbsku, jeden v Itálii a čtyři v Rusku. Z války se vrátilo sedm členů, někteří s vyznamenáním, někteří jako invalidé.

V době založení sboru v roce 1866 čítala jeho členská základna 1,3 procenta z počtu obyvatel města, v roce 1892 to bylo už 8,8 procenta a dnes, v roce 2016, asi 11 procent z počtu obyvatel Horní Blatné. Nejstarší člen SDH Horní Blatná oslaví v prosinci 77 let, nejmladšímu členovi bylo v lednu 9 let. Sbor dnes má 11 členů do 15 let, sedm v rozmezí 15 až 18 let a 34 členům je víc než 18 let.

Posláním hasičů není jako dříve jen likvidace požárů. Dnes hasiči asistují vedle požárů také při dopravních nehodách, jsou složkou chránící obyvatelstvo při různých přírodních anomáliích, zajišťují nouzové ubytování a evakuaci obyvatel z postižených oblastí. Jednotka SDH Horní Blatná je cvičena a předurčena právě na ochranu obyvatelstva. Činnost hasičů je různorodá. Proto ti, co tuto práci vykonávají dobrovolně bez nároku na odměnu, zaslouží vděk, uznání a poděkování. Ne zadarmo získal sbor v Horní Blatné ocenění od okresního sdružení a od ústředního orgánu. Ne zadarmo získal náš sbor ocenění „Za příkladnou práci" a „Za mimořádné zásluhy". Náš sbor má mezi sebou členy, kteří získali v devíti případech „Čestné uznání Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska", dva členové jsou nositeli „Medaile svatého Floriána", dva členové mají „Čestné uznání Krajského sdružení hasičů", pět z nás je nositeli „Medaile za zásluhy", 22 členů obdrželo „Medaili za příkladnou práci" a 32 členů „Čestné uznání od okresního sdružení".

Imperiál v plamenech

Hořící vlak

Chtěl bych také připomenout, kromě již zmíněného požáru radnice v roce 1892, několik významných událostí z naší historie.

Dne 4. září 2005 vypukl požár v objektu Imperiál. Požár nastal v pravé poledne po neodborné opravě střechy. Naše jednotka z Horní Blatné zásobovala vodou čerpanou z nedalekého koupaliště zasahující hasiče z Potůčků, Perninku, Abertam, Nejdku a Karlových Varů. Zásah byl komplikován nutným použitím výškové techniky a silným větrem.

Třicátý dubnový den v roce 2009 se stavěla májka, zrovna když byl vyhlášen poplach na hořící vlak, který jel směrem do Potůčků. Strojvedoucí měl naštěstí tolik duchapřítomnosti, že nechal vystoupit cestující a s hořícím vlakem dojel do stanice Potůčky-zastávka, kde již byl vlak pro hasiče přístupný.

Dne 25. listopadu 2015 proběhlo velké cvičení na Blatenském vrchu, kde bylo úkolem vyprostit zraněného turistu z Vlčích jam pomocí lan. Cvičení se účastnily jednotky z Potůčků, Karlových Varů, Horní Blatné a horská služba.

Co se týká techniky, má náš sbor k dispozici cisternu CAS na podvozku PV3S, využívá valník s hydraulickým čelem (rovněž na podvozku PV3S) a skříňový automobil (také na podvozku PV3S). Jako rychlým zásahovým prostředkem disponujeme vozidlem Nissan Patrol, jež je plně vybaveno materiálem pro první zásah. Náš sbor je dnes kvalitním a platným článkem poplachového plánu pro Karlovarský kraj. V letošním roce obdrží navíc z dotace ministerstva vnitra a Karlovarského kraje nový dopravní automobil pro přepravu osob při případných evakuacích. Vozidlo by mělo mít místo pro 9 osob a jejich vybavení, popřípadě pro zavazadla evakuovaných.

Zasněžené Vlčí jámy

A jaké jsou naše plány a úkoly do budoucna? Chceme být platným článkem „poplachového plánu Karlovarského kraje“, posílit hasičské hnutí v očích veřejnosti, zkvalitnit členskou základnu a získat kvalitní členy pro výjezdovou jednotku a chceme rovněž zajistit funkčnost veškerého strojního zařízení svěřeného SDH Horní Blatná, což se ze všech sil zajišťuje a což se také ve větší míře daří.

Oslavy 150 let sboru se v Horní Blatné budou konat 6. srpna pod záštitou hejtmana Karlovarského kraje a za finanční spoluúčasti mnoha sponzorů, Nadace pro hasičské hnutí a Nadace Agrofert. Sbor dobrovolných hasičů v Horní Blatné obdrží na své oslavě výročí slavnostní prapor, symbol hasičů v Horní Blatné.

Robert Petro

Perninští hasiči oslavili své výročí

První červencový víkend žil Pernink ve znamení oslav 150 let místního hasičského sboru. Roku 1866 bylo totiž v Perninku založeno dobrovolné hasičstvo, organizace čítající 73 zakládajících členů.

Letošní jubilejní oslavy byly bujaré a v mnohém podobné těm, co se v Perninku konaly před padesáti lety při stém výročí dobrovolného požárního sboru. Tehdy z Annabergu přijela dechová kapela, která hrála při slavnostní přehlídce před tehdejším národním výborem, dnešním obecním úřadem.

Poté v rámci tehdejších oslav následovala ukázka zásahu při cvičném požáru základní devítileté školy. Před zraky přihlížejících byly některé děti zachraňovány ze třídy v druhém patře v evakuační skluzavce, což byl jistě nejen pro ně zajímavý zážitek. Po výsuvných žebřících zároveň dobrovolní požárníci statečně zlikvidovali připravený požár.

A protože vše proběhlo hladce, byli následně oceněni mladí požárníci. Tím se pomyslný kruh s letošními oslavami uzavírá, neboť při letošních oslavách 150 let byli oceněni nejen mladí, ale i zasloužilí hasiči, možná někteří z nich i pamětníci zmíněných dřívějších oslav.

Slavnostní průvod v roce 1966

Kapela z Annabergu při slavnostní přehlídce před 50 lety

Letošní slavnostní průvod

Letošní slavnostní průvod, jehož se zúčastnily i spřátelené hasičské sbory z okolí, vedl nejdříve do kostela na slavnostní mši a pak směřoval v čele s dechovkou a mažoretkami do Nejdecké ulice. Na zdejším parkovišti byly připraveny stany a občerstvení spolu s dalším bohatým programem.

Dlužno dodat, že počasí oslavám bohužel moc nepřálo a slavnostní průvod proběhl za vydatného deště. Ale i tento úkaz spojuje obě jubilejní oslavy, neboť jak můžete vidět na dobové fotografii ze slavnostního průvodu před padesáti lety, většinu diváků tehdy zdobil deštník. Místní pamětníci tvrdí, že je to při hasičských slavnostech již tradiční jev.

Martin Liška

Cvičný požár místní školy

Ocenění mladých požárníků a zasloužilých hasičů

Kriminální příběh sošek z oltáře abertamského kostela

V Abertamech jsem se narodil a v roce 1992 jsem přijel na jednu z prvních abertamských poutí po revoluci. Měl jsem už tehdy s sebou videokameru, kterou jsem podrobně natáčel jak svou rodnou obec, tak slavnostní bohoslužbu i oltář v kostele Čtrnácti svatých pomocníků. To se později vyplatilo.

Ehrenfried Zenker, páter Marek Hric, Josef Grimm, kněz Bernd Reithemann a Franz Pfob před abertamským oltářem

V průběhu roku 1992 se do kostela kdosi vloupal a z oltáře odcizil šest ze 14 sošek svatých pomocníků. Pachatelé byli zřejmě vyrušeni, jinak by toho ukradli ještě víc. Krádež byla oznámena, už tehdy spolu české a bavorské úřady spolupracovaly. V roce 1993 byly dvě ze sošek nalezeny na bleším trhu v Marktredwitzu a jedna soška na bleším trhu v Mnichově. Byly zabaveny a vráceny do Abertam. Aby byl soubor 14 pomocníků zase kompletní, požádal Krajanský spolek „Gruppe Abertham“ místního řezbáře Jiřího Laina o výrobu kopií tří chybějících sošek. Spolek „Gruppe Abertham“ je iniciativou vysídlených, dnes v Německu žijících obyvatel Abertam, kteří se od revoluce starají o zachování abertamského kostela a dalších německých kulturních památek v Abertamech. Vedoucím spolku je abertamský rodák Ehrenfried Zenker.

Koncem roku 2015 jsem obdržel dopis z územního odborného pracoviště Národního památkového úřadu v Lokti s dotazem, zda bych neměl fotografie abertamského oltáře z doby před vloupáním do kostela. V jedné české aukční síni totiž byly nalezeny dvě sošky, které svým stylem abertamskému oltáři odpovídaly. Pro jejich zabavení však bylo nutné předložit důkazy. Vzpomněl jsem si na svůj videozáznam z roku 1992 a kazetu jsem našel. Ovšem na kameře, kterou jsem onehdy záběry pořídil, nefungoval ani obraz ani zvuk. Vydražil jsem tedy postarší Camcorder, vyhovující tehdejší normě Hi 8, vložil kazetu, přehrál a použitelné detailní záběry abertamského oltáře byly na světě. Teď už stačilo jen zkopírovat z filmu jednotlivé obrázky, ukazující podstatné znaky jednotlivých sošek, a poslat je e-mailem českému památkovému úřadu. Fotografii abertamského oltáře poskytla paní Ingrid Cejpková, místní kontaktní osoba spolku „Gruppe Abertham“ pro jednání s českými úřady a řemeslníky.

Páter Hric žehná navráceným soškám

Počátkem února 2016 jsem od památkového ústavu obdržel tuto zprávu: „Sošky byly zajištěny, děkujeme za Vaši námahu.“ Páter Marek Bonaventura Hric, jenž obhospodařuje abertamskou farnost, přinesl 12. června 2016 obě lehce zdevastované sošky s sebou na slavnostní mši u příležitosti abertamské pouti. Podle atributu kalicha usuzujeme na to, že jedna ze sošek by mohla představovat sv. Barboru. Druhá soška (biskup) bude zřejmě sv. Erasmus, jen mu chybí biskupská hůl. Oběma těmto soškám, které se do abertamského kostela vrátily po třiadvacetiletém bloudění, páter Hric závěrem slavnostní bohoslužby požehnal.

Jedinou vadou na kráse je snad pouze to, že se našly jen dvě sošky. Pořád ještě chybí sv. Cyriak, ale dvě ze tří je pořád lepší než vůbec nic. Je to další příklad úspěšné česko-německé spolupráce.

Josef Grimm
překlad: Roman Kloc
foto: Ulrich Möckel

Mračna nad Mědníkem

Letecký pohled na Mědník zřetelně prozrazuje desítky důlních děl na svazích vrchu (foto: 2 M Studio)

Nad bývalým horním městem, dnes obcí Měděnec, se tyčí nápadný vrch Mědník, který by se mohl stejně dobře jmenovat i Cedník. Na úbočí tohoto kopce totiž v 15. až 19. století vzniklo přes 70 větších i menších šachet a štol, po nichž zde zbyly zabořená ústí, trychtýřovité pinky a četné odvaly hlušiny. Touto obrovskou koncentrací důlních děl, dokládajících mnohasetletou těžbu měděných, železných a v malé míře i stříbrných rud, je Mědník mimořádný nejen v krušnohorském měřítku, a je proto významnou součástí žádosti o zápis Hornické kulturní krajiny Erzgebirge/Krušnohoří na Seznam světového dědictví UNESCO.

Nejvýznamnější štola na Mědníku, štola Mariahilf neboli Panny Marie Pomocné, byla už v roce 1911, jako vůbec první důlní dílo v Čechách, zpřístupněna pro veřejnost a lákala turisty k prohlídce tzv. Malachitové jeskyně – velké podzemní komory, jejíž stěny byly zbarveny do zelena sekundárními minerály mědi. Tato komora je sice v současnosti nepřístupná, ale turisticky atraktivní jsou i další části štoly Mariahilf, jež by mohli zájemci navštívit. Mohli, ale už od roku 2012 nemohou, a to kvůli patové situaci ohledně přístupu ke štole, která trvá již více než čtyři roky.

Štola Mariahilf sloužila původně jako prohlídkové důlní dílo od roku 1911 až do druhé světové války. Znovu byla zpřístupněna v roce 1994 pod hlavičkou Nadace Georgia Agricoly a byla provozována až do roku 1997, kdy nadace ukončila svou činnost a byla zrušena. Nového slavnostního otevření se štola dočkala 12. května 2007. Majitel štoly, jímž je Karlovarské přírodovědné sdružení Goethe, spolu s firmou Montana Bohemia a za finančního přispění Ministerstva průmyslu a obchodu a Severočeských dolů, zabezpečil vstupní partie štoly a ústí šachty nad štolou, upravil prohlídkovou trasu, na níž byly umístěny figuríny horníků v dobovém oblečení, nově bylo zavedeno i elektrické osvětlení. Pro veřejnost bylo zpřístupněno celkem 230 metrů chodeb včetně nejstarších, ručně tesaných chodeb na úrovni prvního patra nad štolou, jež vznikly patrně již v 16. až 17. století. Tyto atraktivní podzemní prostory bylo možné zhlédnout až do roku 2012. Od té doby je však štola, v roce 2013 prohlášená Ministerstvem kultury za kulturní památku, pro veřejnost z absurdních důvodů uzavřena. Háček je v tom, že už v době, kdy KPS Goethe zpřístupňovala štolu, získal pozemky kolem ní převodem od Pozemkového fondu tehdejší starosta Měděnce Jiří Tišler. A pan Tišler, nyní předseda spolku Historické rudné doly Mědník, z.s., který spolu s OS Historické rudné doly Mědník provozuje na Mědníku prohlídkovou štolu Země zaslíbená, dlouhodobě zamítá jakoukoli dohodu, jež by přístup ke štole Mariahilf umožnila nejen návštěvníkům, ale i jejímu vlastníkovi.

Mědník v době otevření štoly Mariahilf pro veřejnost v roce 1911

Opravené ústí štoly Panny Marie Pomocné v září 2006 (foto: Michal Urban)

Nastala tak kuriózní, pro majitele štoly nicméně velmi svízelná situace, že se nemůže starat ani o pravidelnou údržbu štoly a plnit nařízení báňského úřadu. V ní navíc před dvěma lety došlo k menšímu závalu poblíž ústí a za jeho neodstranění již KPS Goethe dostalo od báňského úřadu citelnou pokutu.

Pro úplnost je třeba dodat, že občanské sdružení Historické rudné doly Měděník vzniklo původně už v roce 2009 jako OS štola Marie Pomocné a následně podle dohody s KPS Goethe zajišťovalo prohlídky štoly Mariahilf. Potíže s přístupem ke štole nastaly ve chvíli, kdy KPS Goethe projevilo v roce 2012 zájem provádět prohlídky ve své vlastní režii.

Protože přímá dohoda mezi KPS Goethe a majitelem pozemku nebyla dlouhodobě možná, pokusila se o řešení patové situace od loňského roku obec Měděnec, kterou uzavření turistické atrakce na Měděníku trápí. Po řadě jednání s KPS Goethe byla připravena smlouva o převodu štoly Panny Marie Pomocné na obec s tím, že provoz štoly bude pro obec následně zajišťovat o. p. s. Montanregion Krušné hory – Erzgebirge, jež obdobně provozuje i prohlídkovou štolu Kryštof dolu Mauritius na Hřebečné a prohlídkovou štolu Johannes na Zlatém Kopci u Božího Daru. O jednáních byli informováni i zástupci Obvodního báňského úřadu v Mostě, kteří se letos v květnu na místě seznámili se současným stavem štoly. Zbývalo poslední – získat souhlas Jiřího Tišlera s jediným možným přístupem ke štole po jeho pozemcích.

Starostka Měděnce Valerie Marková navrhla panu Tišlerovi počátkem května několik variant řešení včetně odkoupení části pozemku pod štolou, kde by následně byla zřízena veřejná cesta, nebo vložení věcného břemene přístupu do katastru nemovitostí, a to za úplatu. Po několika týdnech Jiří Tišler všechny nabízené možnosti zavrhl s tím, že nechce podepisovat žádné písemnosti, které by komukoliv v budoucnu zaručily přístup ke štole. Úsilí mnoha lidí o nové zpřístupnění štoly Panny Marie Pomocné tím bylo ke škodě návštěvníků Krušných hor opět zcela zablokováno.

Michal Urban

Komora v zadní části štoly (foto: Petr Mikšíček)

Zavřeno: Další osud štoly je ve hvězdách (foto: Michal Urban)

Abertamy mají další kulturní památku

Seznam kulturních památek města Abertamy je od 15. června bohatší o další položku. Ministerstvo kultury vyhovělo návrhu, který loni koncem června podalo město Abertamy ve spolupráci s o. p. s. Montanregion Krušné hory – Erzgebirge, a za novou kulturní památku prohlásilo historický náhrobník horního přísežného Johanna Preisse, umístěný na abertamském hřbitově.

Informaci o této nejstarší abertamské movité památce přinesl Luft již v článku Josefa Grimma z července 2014. Jde o náhrobník o rozměrech 185 x 108 cm, po jehož obvodu je bílými reliéfními písmeny napsáno kurentem: „Alhier ruhet in Gott Hr. Johann Preiss. Er ward gebohrn den 15 Febr. Ao 1609, lebete in Ehestandt 50 Jahr, zeugete 8 Kinder, starb den 20. (J)uli Ao 1680 seines Alters 71 Jahr, 22 W. 2 Tag, ward Berggeschworener 23 Jahr.“ V českém překladu: Zde leží v Pánu pan Johann Preiss. Narodil se 15. února 1609, žil 50 let v manželství, zplodil 8 dětí, zemřel 20. července 1680 ve věku 71 let, 22 týdnů a 2 dnů. Byl 23 let přísežným horního úřadu.“

Příjmení Preiss je na náhrobníku špatně čitelné, že však jde skutečně o úředníka horního úřadu v Abertamech Johanna Preisse (Preiße), dokládá i úmrtní matrika Abertam. V ní je u záznamu o úmrtí Johanna Preisse, vztahujícímu se k 20. červenci 1680, ručně připsána poznámka někdejšího abertamského faráře Johanna Endta (1858–1943), že zemřelý byl horním přísežným. Rovněž v kronice farnosti Abertamy pro roky 1525–1884, kterou Endt sestavil před druhou světovou válkou, je k roku 1680 uvedeno, že místo zemřelého Johanna Preisse byl jako nový horní přísežný pro revíry Abertamy a Hřebečná zaměstnán Mathes Schreiber. Endt sám poukázal na skutečnost, že Preissův náhrobek je vsazen do hřbitovní zdi.

Z konzultací s Josefem Grimmem, někdejším abertamským rodákem a současným správcem muzea Heimatmuseum für Stadt und Landkreis Neudek v Augsburgu-Göggingenu, vyplývá, že náhrobník byl na dnešní místo přenesen z dřívějšího hřbitova, který se nacházel asi 250 metrů východně od kostela Čtrnácti svatých pomocníků, a to pravděpodobně v letech 1902–1903 v souvislosti s rozšířením hřbitova a postavením obvodové zdi. V té době (1903) byl také postaven velký hřbitovní kříž nacházející se v těsné blízkosti náhrobníku.

Barokní náhrobník horního přísežného Johanna Preisse je dokladem významné báňské minulosti bývalého horního města Abertamy spojené s těžbou stříbrných rud od roku 1529 až do počátku 19. století. Návrh města Abertamy na jeho prohlášení za kulturní památku doporučil i Městský úřad Ostrov, Krajský úřad Karlovarského kraje a Národní památkový ústav.

Michal Urban

Náhrobník horního přísežného Johanna Preisse

Poznejte s námi Pernink a okolí:

V Perninku byla na počátku července dobudována nová, tzv. Krušnohornická naučná stezka. Na sedmnácti zastaveních v obci a jejím blízkém okolí vás seznámí se zajímavostmi z historie Perninku a zdejší krásnou přírodou. Následující řádky vám mohou posloužit jako tip na prázdninový výlet.

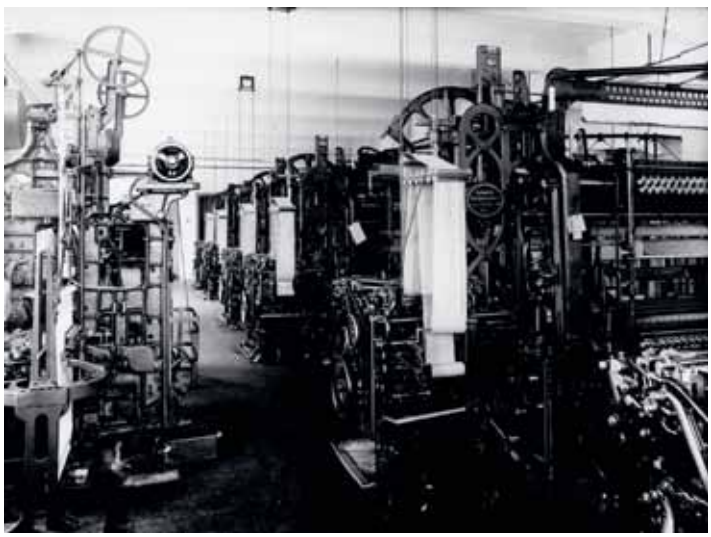
Pernink je v současnosti známý především jako středisko zimních i letních sportů, má však za sebou pestrou a zajímavou historii. Horní městečko Pernink (německy Bärringen) je poprvé připomínáno v roce 1532. Stejně jako všechna místa v okolí vznikl i Pernink v souvislosti s nálezy rud, v tomto případě cínu, stříbra a železa. V 19. století, po útlumu hornictví, se Pernink stal významným centrem textilního průmyslu – výroby paličkovaných a později strojních krajek, prádla, bavlněného a dalšího zboží, rozvíjel se i rukavičkářský průmysl.

Naše putování začíná v centru obce u lávky naproti obecnímu úřadu, kde najdeme 1. zastavení. Kromě jiného se zde dovíte, že v 60. letech byla v Perninku zoologická zahrada, kterou ročně navštívilo až 5 000 návštěvníků. Dále pokračujeme po hlavní silnici směrem k autobusové zastávce u školy a vlevo, naproti faře, se nachází jedna z nejzajímavějších budov Perninku. Jde o nenápadné kamenné stavení, tzv. kontribučenskou sýpku, která vznikla na základě nařízení císaře Josefa II. z roku 1788 a sloužila jako rezervní sklad obilí pro léta neúrody. Třetí zastavení na naší naučné stezce je u kostela Nejsvětější Trojice, který se začal stavět v roce 1714. Byl to už druhý perninský kostel, neboť původní dřevěný byl ve špatném stavu a musel být začátkem 18. století stržen. Dnešní kostel je památkově chráněn a každou sobotu v něm probíhají mše.

Od kostela se vydáme Rennerovou ulicí směrem k požární zbrojnici, vystavěné roku 1911, a zde odbočíme doleva na silnici směr Abertamy. Po pár metrech se napojíme na cyklostezku a pohodlně putujeme dál k zastavení č. 4, jež informuje o rašeliništi mezi Perninkem a Abertamy. Rašeliniště jsou v Krušných horách velmi častá a pro zdejší obyvatele představovala od nepaměti možnost, jak se zásobit palivem na dlouhé tuhé zimy. Zdejší rašeliniště bylo na třech čtvrtinách plochy vytěženo až na horninové podloží a o obnově původního systému zde i v důsledku zalesnění již nelze uvažovat. Po stezce pokračujeme dále přibližně 100 m a u směrovky Rybná odbočíme vpravo. Za chvilku dojdeme do osady Rybná, která přísluší k obci Pernink. Osada Rybná (dříve Fischbach) je příkladem typického krušnohorského osídlení s výstavbou roztroušenou na velké

Mapa Krušnohornické stezky

Krajkářské stroje v textilní továrně Fraba

Zastavení č. 1 poblíž obecního úřadu

putování po Krušnohornické stezce

Povrchová dobývka cínového dolu Nanebevzetí Panny Marie (foto: Michal Urban)

ploše. Z původní osady se však do dnešní doby zachovala jen malá část, většina domů zanikla po druhé světové válce. Přesto se zde však dodnes dochovalo několik rázovitých krušnohorských chalup s hrázděnou konstrukcí, jež byly postaveny pravděpodobně již koncem 18. století. Z Rybné se po lesní cestě vrátíme zpět do Perninku, přejdeme křižovatku směrem na Nejdek a hned za mostem odbočíme vpravo do ulice Meinlova.

Informační tabule č. 6 vám přiblíží historii zdejšího textilního průmyslu. Tradice textilní výroby v Perninku sahá až do 17. století, kdy se po úpadku hornictví začíná prosazovat paličkování krajek a obchod s nimi. K přeměně Perninku na významné centrum textilního průmyslu došlo počátkem 19. století, kdy abertamský rodák Johann David Adalbert Meinl začal v roce 1806 provozovat v Perninku obchod s krajkami.

Tímto máme první okruh putování za námi, došli jsme zpět do centra obce, kde se můžeme občerstvit v některé z místních restaurací. Po chvilce odpočinku se vydáme na druhou část Krušnohornické stezky, a sice vzhůru lesoparkem směrem na nádraží. Cestou se zastavíme u sochy Ježíše Krista, odkud se naskytne pěkný výhled na Pernink. Původní lesopark byl vybudován koncem 19. století a nazýval se podle svých zakladatelů Meinlův park, celé návrší pak bylo označováno jako Šibeniční vrch nebo podle Kristovy sochy – Christusberg. Lesoparkem dříve vedly tři cesty na nádraží a byly v něm vybudovány pěšiny, altánky, vodotrysky a další zařízení k odpočinku perninských občanů.

Lesoparkem pokračujeme dále souběžně po zelené a žluté turistické značce. V místech fotbalového hřiště se nachází informační tabule č. 8, jež nás seznámí s historií zimních sportů v Perninku. Na lyžích se zde jezdilo už před rokem 1900 a po první světové válce se obec mohla pyšnit hned třemi skokanskými můstky. Perninským rodákem je skokan Rudolf Höhnl, pozdější pětinásobný mistr Československa ve skoku na lyžích a nositel bronzové medaile z MS ve Falunu v roce 1974.

Naše putování pokračuje vzhůru směrem k perninskému viaduktu, který představuje významnou technickou památku, dokládající vyspělost železničního stavitelství v českých zemích na konci 19. století. Jde o nejvýše položenou stavbu svého druhu v síti Českých drah (902 m n. m.), která do dnešní doby slouží svému účelu. Dále se vydáme po žluté turistické značce do míst, kde se v 16. století těžila cínová ruda. Ze žluté turistické odbočíme pak vpravo (sledujme místní značení) a dojdeme k trychtýřovité prohlubni, kde ještě do přelomu 18. a 19. století pracovala šachta Anna.

Dále se budeme držet zelené turistické značky a po chvíli přijdeme k zastavení č. 11, kde se nacházel nejvýznamnější perninský cínový důl Nanebevzetí Panny Marie (Maria Himmelfahrt Zeche). Rudy se zde těžily až do počátku 19. století. Pozůstatkem po dobývání je výrazný pruh povrchových dobývek a propadlin, tzv. pinek. Pokračujeme dál po zelené trase a dojdeme k železničnímu přejezdu, cestou mineme ústí štoly Josef.

Před železničním přejezdem se dáme vlevo a dojdeme k lesní kapličce Panenky Marie, u níž si přečteme informace o počátcích vodovodu v Perninku. Od lesní kapličky se vrátíme zpět k železničnímu přejezdu a za ním pokračujeme vpravo po lesní pěšině ke studánce paní Marcebily, kde

Pohled na Pernink od nejdecké silnice kolem roku 1930

si můžeme doplnit zásobu vody a kochat se krásným výhledem na Pernink. Lesíkem pak projdeme na Nádražní ulici, po které klesáme dolů do obce a u křižovatky se ještě zastavíme v parku a zhlédneme historické fotky tohoto kdysi krásného městského parku. Dříve se v parku nacházela síť cestiček a laviček k odpočinku, bylo zde velké hřiště využitelné i jako kluziště, malý labyrint a „zřícenina“ hradu. Dominantou byla kašna s dva metry vysokou, nyní obnovovanou sochou Siegfrieda.

Z parku pokračujeme po hlavní silnici do centra obce, a tím uzavíráme druhou část Krušnohornické stezky. Opět se nabízí prostor pro občerstvení a odpočinek, abychom plni sil mohli vyrazit na třetí a poslední část naší stezky. Od obecního úřadu pokračujeme po červené turistické značce dolů Meinlovou ulicí, na křižovatce odbočíme vlevo a za mostem hned vpravo. Chvilku půjdeme po hlavní silnici, z níž asi po 400 metrech odbočíme vpravo, stále se držíme červené turistické značky. Za mostkem najdeme zastavení č. 14, které pojednává o mlýnech v Perninku. Za zmínku stojí, že v době největšího rozmachu hornictví v 16. století stálo v Perninku 72 stoup na drcení rudy. Nepochybně muselo jít o velmi čilý a současně i o velmi hlučný provoz.

Místní značení

Dále se vydáme vlevo a stoupáme Velflinskou cestou, jež kdysi bývala významnou obchodní cestou, spojující Sasko s českým vnitrozemím. Velflinská cesta stoupá z údolí Bystřice v Perninku (825 m n. m.) šikmo svahem kolem někdejší hájenky až do nadmořské výšky 900 m pod Dračí skálou a dále ještě mírněji až do 963 m na Jelením hřbetu, kde dosahuje nejvyššího bodu. Cestou se naskýtají krásné výhledy na sousední Abertamy a při pěkném počasí je možné vidět i vzdálený Klínovec. Pokračujeme dále po cestě (lze využít i zkratku po červené) a na prvním rozcestí se dáme vpravo. Po malém stoupání dojdeme k odbočce ke Dračí skále. Jde o malebnou skalní hradbu, přes 100 m dlouhou a asi 10 m vysokou, která vznikla v důsledku mrazového zvětrávání odkrytého skalního masivu na vrcholu kopce. V minulosti byla Dračí skála oblíbeným vyhlídkovým místem, v současné době je kvůli vysokému lesnímu porostu výhled omezen. Po červené trase dojdeme až k silnici, odbočíme vpravo a vracíme se zpět do Perninku.

Poslední zastávka nabízí jeden z nejhezčích pohledů na Pernink, objevující se i na nesčetném množství starých pohlednic. Tento výhled se v plné míře otevřel až v srpnu 1915, kdy byla v rámci nouzových prací postavena silnice spojující Pernink s Nejdkem. Naše putování za historií a zajímavostmi Perninku zde končí, do obce se vrátíme pěšinou pod svodidly a přes dřevěnou lávku se napojíme na historickou štětovou cestu, která nás dovede na perninské „kolečko“ a odtud už pohodlně dojdeme zpět do centra obce.

Perninská Krušnohornická stezka vede převážně po udržovaných cestách, měří necelých 14 km a lze ji rozdělit i do tří kratších okruhů. Zajímavá místa na trase přibližuje 17 informačních tabulí. Nádherná okolní příroda a zajímavá historie, doplněná starými fotografiemi, jistě stojí za návštěvu.

Pohodové putování vám přeje

Martin Liška
a skupina Aktivní Pernink
s využitím textu
Michala Urbana
„Naučná trasa Pernink“
http://m.taggmanager.cz/trail/287

Dračí skála (foto: Eva Nduwimana)

Sportovní víkend na Bublavě

Napětí před startem

Radost na stupních vítězů

Poslední červnový víkend byl na Bublavě ve znamení sportovních závodů. Proběhl zde již 5. ročník tradičních dětských a dospěláckých závodů. Dětský duatlon, který se konal v prostorách dětského hřiště, je součástí závodů letního Karlovarského pohárku, což je seriál čtyř přípravných závodů pro milovníky sjezdového lyžování, ale nejenom pro ně.

Dospělí pak změřili svoje síly v hobby triatlonu, při němž odvážlivci po 200 m plavání absolvovali 21 km na kole v kopcovitém terénu a 4,5 km běhu nakonec. Start tohoto závodu byl na koupališti v Muldenbergu a cíl na Bublavě. Šlo tedy i o přeshraniční akci. Absolutním vítězem se stal Michal Dvořák z Kraslic, a získal tak putovní pohár. Celkově na Bublavě závodilo 85 závodníků od 6 do 60 let. Počet startujících byl menší než v předchozích letech, ovšem i tak věříme, že se zde všem líbilo a příští rok zde opět změří své síly.

Děkujeme všem sponzorům, díky jejichž přispění jsme závody mohli uspořádat, a obci Bublava za propůjčení dětského hřiště.

Miroslav Račko, organizátor závodu, Ski klub Bublava

Novinky z TJ Radon Vysoká Pec

Po úspěšně zvládnuté první zimní sezoně přišel dubnový čas odpočinku a od května jsme v TJ Radon Vysoká Pec zahájili přípravu na sezonu příští. Konečně jsme zase mohli začít trénovat v Radon aréně a běhat v krásné okolní přírodě. Od letošního jara jsme pod dohledem zkušených orienťáků z klanu Freyových zařadili do přípravy i tento zajímavý sport a všem Radoňákům se tak zalíbil, že jsme hned vyrazili na zkušenou na závody na Vítkově hoře. Tréninky orienťáku jsme úspěšně skloubili s přesuny na kolech, které si děti také velmi oblíbily. V polovině května jsme se všichni vypravili na kolech na setkání na Karlově stezce nad Jelením.

Další víkend jsme si vyzkoušeli zahraniční běžecké závody ve Vogtland aréně u Klingenthalu. Zde zazářila nejvíce Zuzka Měchurová, která doběhla na skvělém třetím místě, ale i všichni ostatní podali pěkné výkony a ve výsledkové listině se rozhodně neztratili.

První červnový víkend jsme se podíleli na pořádání dětského dne ve Vysoké Peci a zde jsme se konečně mohli ukázat v nových týmových dresech. Ty jsme pak předvedli i v Ostrově na závodech Xterry. Pro všechny to byla první zkušenost s takovým typem závodu, ovšem na předvedených výkonech to nebylo znát a zase jsme viděli skvělé výkony a pěkná umístění našich borců.

Nyní nastaly prázdniny a hned po nich budeme 3. září ve Vysoké Peci pořádat nové běžecké závody Radon Run Pec a 8. října tradiční přespolní běh na Křížáku v Nejdku. Na obě tyto akce jsou srdečně zváni všichni příznivci sportu z širokého okolí. Stejně tak rádi uvítáme nové zájemce o běžecké lyžování na našich trénincích (info na tel. 602428446 nebo na Facebooku).

za TJ Radon Vysoká Pec
Jakub Šebesta

S horskými koly na Chaloupkách

První Perninský Masakr byl skvělý!

Jen málokdo si dokázal představit, že motorová pila může nahradit jemnou práci řezbářského dláta, ale první ročník Perninského Masakru o tom jistě přesvědčil i největší pesimisty.

První zářezy do připravených kmenů

Radek Smejkal v akci

V pátek 10. června ráno se šest řezbářů z celé republiky setkalo na parkovišti v Nejdecké ulici. Na každého z nich čekal dvoumetrový dubový kmen a úkol od pořadatelů vytvořit sochu s tematikou týkající se Perninku a okolí. Řezbáři si kmeny nejprve několikrát obešli a pak už bylo slyšet jen hukot strojů. Zuby motorových pil svižně odřezávaly přebytečnou hmotu a brzy již dřevo začalo nabírat rysy budoucích soch.

K opracování dřeva řezbáři používali kromě pil i speciální frézy a brusky. O jejich použití a celé historii tohoto nového způsobu dřevořezby vedl v pátek večer seminář Radek Smejkal, který je členem Echo Carving Czech Teamu, propagujícího novodobý trend v dřevosochání.

Poté následovalo promítání filmů Petra Mikšíčka, aby nejen řezbáři mohli lépe poznat kraj, do něhož někteří z nich přijeli poprvé. Večer pak probíhal v družných rozhovorech, místní hasiči se postarali o výborné občerstvení a v pokročilých večerních hodinách zahráli na kytary místní muzikanti.

Po celou sobotu řezbáři pilně pracovali a pro příchozí návštěvníky byl připraven bohatý doprovodný program. Mimo jiné dřevorubecká show, jež díky panu Chrustovi připomněla bohatou historii lesního učiliště Abertamy. Motorová pila v rukou mistrů dřevorubců se předvedla jako přesný pracovní nástroj, a to zejména při klasických soutěžích, jakými jsou výměna řetězu na motorové pile nebo odvětvování kmenů na čas.

Dřevorubecká exhibice

O sobotní zábavu pro děti se postarala místní základní škola ve formě poznávacích soutěží týkajících se jak přírody, tak nástrojů pro kutily. Na chůdách a při hodu do dálky si děti vyzkoušely i svoji zručnost. Ve výtvarném koutku si měly možnost nabarvit podle svých představ dřevěnou škrabošku, kterou si na památku odnesly domů.

Největším sobotním tahákem byl tzv. Speed carving. Jednalo se o soutěž v rychlořezbě, které se zúčastnili všichni tři přítomní členové Echo Carving Czech Teamu Radek Smejkal, Jan Paďour a Pavel Vrcula. Jejich úkolem bylo vytvořit za 60 minut sochy podle vlastního uvážení, které byly následně vydraženy. Diváci se výborně bavili jak při práci řezbářů, tak při samotné dražbě. Večer pak zpestřily country kapely – k tanci a poslechu nejprve zahrála kapela Petr nebo Pavel, kterou vystřídala kapela 4R.

Neděle byla ve znamení finálních úprav soch. Radek Smejkal vytvořil nádhernou sochu vlka symbolizující Vlčinec, hřeben nad Perninkem. Paní Iva Bran-

dejsová ze zajetí dřeva osvobodila Marcebilu, Jan Paďour oživil Dračí skály skutečným drakem shlížejícím na Pernink. Obec Rybnou symbolicky znázornil Petr Barták jako vyskakující rybu a Pavel Vrcula zobrazil strážce noci v podobě sovy letící nad Perninkem. Tonda Dorazin, místní truhlář, na jehož popud se tento víkend pořádal, vytvořil dvoumetrového medvěda, symbol obce Perninku. Zadání se řezbáři zhostili na výbornou. Následovala závěrečná vernisáž, při níž paní starostka převzala za obec Pernink nádherné sochy, o jejichž finálním umístění se bude rozhodovat v nejbližších dnech.

Z velké účasti i ohlasu návštěvníků můžeme konstatovat, že první ročník Perninského Masakru se opravdu vydařil. Tento způsob zpracování dřeva je pro diváky velmi atraktivní, byla to nádherná řezbářská show, která rozhodně stála za návštěvu. Již nyní přemýšlíme nad zadáním pro příští rok a budeme se těšit na setkání při druhém ročníku.

za Aktivní Pernink
Martin Liška

Malování škrabošek

Speed carving

Společné foto řezbářů – zleva Petr Barták, Jan Paďour, Pavel Vrcula, Iva Brandejsová, Tonda Dorazin a Radek Smejkal

Finální sochy

Richard rytíř von Dotzauer – „Otec Krušnohoří“

Mezi významnými osobnostmi, pocházejícími z české části Krušných hor, zaujímá přední místo Richard rytíř von Dotzauer. U příležitosti dvoustého výročí jeho narození bychom rádi připomněli jeho působení.

Richard Dotzauer se narodil 25. července 1816 v Kraslicích. Jeho otec byl v tomto městečku lékařem. Po dvoutřídní obecné škole v Kraslicích nejprve navštěvoval gymnázium v Chebu, poté nastoupil na reálku v Plzni. Vysněné vysokoškolské studium techniky mu však nebylo dopřáno, finanční možnosti rodiny k tomu nedostačovaly. Richard Dotzauer měl ve Vídni strýce, který mu umožnil vyučení u kupce Ludvíka Růžičky. Po vyučení pracoval mladý Dotzauer v mnoha speciálních obchodech, později se stal účetním a korespondentem obchodní firmy Scherz v Bratislavě, následně pracoval jako obchodní cestující ve velkoobchodě Alexandra Schöllera ve Vídni. Na svých cestách navštívil mnohé kraje bývalého mocnářství. Při tom si osvojil mimořádné obchodní znalosti. V roce 1844 se v Praze oženil se svou příbuznou (sestřenicí) Eleonorou Dotzauerovou a stal se nejdříve společníkem a později majitelem velkého obchodu s látkami a barvivy svého tchána. Svou nadprůměrnou pílí a podnikavostí si rychle získal uznání a renomé. Poté, co se zajistil po stránce ekonomické, účastnil se Dotzauer také veřejného života a pracoval pro blaho svých bližních i rodného Krušnohoří.

Dotzauerem financovaný městský chudobinec (otevřený roku 1869) s Dotzauerovým pomníkem v parku v Kraslicích, nesoucím jeho jméno

Richard rytíř von Dotzauer (1816–1887)

V roce 1911 byla Richardu rytíři von Dotzauerovi, největšímu synu Kraslic, města hudby a výšivky, odhalena na Nosticově náměstí bronzová socha v nadživotní velikosti, dílo tehdy velice známé rakouské sochařky Christen-Wienové. Tři děti sedící na podstavci sochy symbolizují výrobu hudebních nástrojů (trumpeta), výšivek (vyšívaná krajka) a paličkování (herdule).

V roce 1846 vstoupil do Jednoty pro povzbuzení průmyslu v Čechách, až do roku 1860 pak byl členem správní rady jednoty a dohlížel na oblast ekonomie a obchodu. Jeho angažovanému působení vděčí za své založení i Německá živnostenská škola v Praze. Když se 18. listopadu 1850 konalo první zasedání Obchodní a živnostenské komory v Praze, byl Richard Dotzauer jedním ze členů tohoto grémia. V roce 1862 se stal viceprezidentem a roku 1874 dokonce prezidentem komory, jež ho vyslala jako svého zástupce do českého Zemského sněmu. V roce 1863 založil Českou eskomptní banku, podílel se na stavbě řetězového Mostu císaře Františka Josefa I., byl prezidentem Pražské paroplavební společnosti, podílel se na pořádání Světové výstavy ve Vídni roku 1873. Založil noviny Deutsche Volkszeitung, byl členem Zemské kulturní rady, předsedou stavební komise Rudolfina, viceprezidentem Německého divadelního spolku budujícího Nové německé divadlo (dnes Státní opera v Praze) a předsedou německého Spolku pro šíření obecně prospěšných znalostí.

Svou pozornost ovšem Dotzauer věnoval hlavně nouzí trpícímu Krušnohoří. V roce 1843 byla v Praze založena Centrální komise pro podporu živností v českém Krušnohoří a Krkonoších, která pořádala finanční sbírky a jejich výtěžek rozdávala nouzí trpícímu obyvatelstvu, avšak s nevalným úspěchem. V roce 1861 se Richard Dotzauer stal viceprezidentem této komise a ve spolku pak zavládlo svěží myšlení. Ve znevýhodněných regionech měly být vytvořeny nové pracovní příležitosti. V Zelené Hoře u Kraslic byla zřízena vyšívárna, v Kovářské továrna na výrobu sametu a v Černýši u Klášterce nad Ohří přádelna bavlny. Když koncert a loterie vynesly 24 000 zlatých, vznikly v Krušných horách první školy paličkování, v nichž se vzdělávaly a své schopnosti zdokonalovaly paličkářky. Císařovna Alžběta si objednala větší dodávky krušnohorských krajek a jejího příkladu pak následovalo mnoho bohatých a vážených občanů země. Zároveň byla založena také výroba knoflíků z perleti a rostlinné slonoviny nebo výroba hraček.

Dotzauerově neúnavné činnosti lze připsat také zásluhu na zřízení krušnohorských železničních tratí z Chomutova do Vejprt a ze Sokolova do Kraslic. Kvůli výkupu pozemků pro stavbu těchto tratí se Richard Dotzauer do Krušných hor i osobně

Erb Richarda rytíře von Dotzauera

vypravil. Byly postaveny nové silnice, kostely a školy. Dotzauer také povzbudil různé podnikatele k tomu, aby v Krušných horách zřídili své továrny. Richard Dotzauer tak krušnohorské obyvatelstvo ekonomicky podpořil, nadané talenty ze své domoviny podporoval i osobně. Myslel přitom zejména na své rodné Kraslice, kterým věnoval značné částky. V roce 1867 bylo v Kraslicích za podpory mecenáše Dotzauera vybudováno městské muzeum.

Císař František Josef I. Richardu Dotzauerovi už roku 1866 udělil Řád železné koruny 3. třídy, a povýšil jej tím do rytířského stavu. Jeho erb je tvořen černo-červeno-zlatým středovým polem, na němž se nachází úl s poletujícími včelami a heslem: „Deutsch und frei“ (německý a svobodný).

Města, obce, korporace a spolky se předháněly v tom, jak by tohoto neúnavného dobrodince Krušnohoří patřičně uctily. Není tedy divu, že Richard rytíř von Dotzauer byl čestným občanem 26 měst a obcí, a to Abertam, Perninku, Oloví, Loučné pod Klínovcem, Sokolova, Krajkové, Božího Daru, Kraslic, Jindřichovic, Jáchymova, Lázní Kynžvartu, Chlumu Svaté Maří, Nejdku, Horní Blatné, Přísečnice, Lubů, Hory Svatého Šebestiána, Výsluní, Vejprt, Nové Vsi, Kalku, Kostelní, Čisté, Kamene, Počátků a Valtéřova. Dotzauerovy 70. narozeniny byly díky jeho proslulosti slaveny v celých Čechách. Již 31. května 1887 však Richard rytíř von Dotzauer, který byl již za svého života nazýván „Otcem Krušnohoří“, v Praze umírá.

Ulrich Möckel
překlad: Roman Kloc

UDÁLOSTI AKTUALITY

Setkání ve staré vlasti

Již podevatenácté se 2. a 3. července sešli bývalí němečtí obyvatelé Rudného a Vysoké Pece ve svém bývalém domově. Toto setkání se už stalo pěknou tradicí. I letos zůstal počet účastníků ve srovnání s minulými roky takřka konstantní. Největší zásluhu na tom má neúnavná snaha pana Adolfa Hochmutha.

V sobotu začala „borůvková pouť“, jak se jí kdysi říkalo, slavnostní bohoslužbou v kostele Navštívení Panny Marie, postaveném v roce 1788. Mši celebroval děkan Ullmann, jehož předkové rovněž pocházeli z Vysoké Pece. O hudební doprovod se postarali dr. Petr Rojík, jenž hrál na varhany, a zpěvačka Věra Smržová. Při následném společném obědě v penzionu Sportka, někdejším hostinci Justinsklause, hosty přivítal starosta Tomáš Hüttner.

Slavnostní mši celebroval děkan Ullmann

Ve svém projevu informoval o plánech obce na příští období a bilancoval uplynulých 12 měsíců. Důkazem dobré spolupráce je i skutečnost, že obec pro hosty zorganizovala odpolední výlet do Kraslic, pro který také poskytla autobus. V novorománském děkanském kostele už čekal pěvecký sbor Vivat Musica pod vedením paní Ivety Poslední, který účastníky setkání potěšil klasickým repertoárem i českými lidovými písněmi. Závěrem za klávesy usedl Petr Rojík a všichni společně si zazpívali dvě krušnohorské písničky od Antona Günthera. Po koncertě všichni zavítali do restaurace Krista, kde si dali kávu a borůvkový koláč, který k borůvkové pouti neodmyslitelně patří.

Večer pak hlavní organizátor setkání Adolf Hochmuth ve své historické přednášce vyprávěl o životě v tehdejších obcích Trinksaifen a Hochofen v první polovině 20. století, přičemž se zaměřil zejména na politickou a ekonomickou situaci v regionu. Tuto přednášku si vyslechlo i několik dnešních obyvatel vesnice a chalupářů, kteří si tak mohli udělat obrázek o historii obce. Následně zahrál František Severa několik známých písní na harmoniku, což ale bohužel poněkud

upozadil souběžně přenášený fotbalový zápas Itálie s Německem.

V neděli dopoledne byla na programu procházka na Havraní vrch, kam účastníky dovedl Roman Kloc. Po následném společném obědě někteří krajané odjeli zpět do svých dnešních domovů, jiní v Krušných horách a v Poohří ještě nějakou dobu zůstali. Všichni se však shodli na tom, že se příští rok v Rudném a Vysoké Peci zase sejdou, tentokrát už podvacáté.

Ulrich Möckel
překlad: Roman Kloc

Starosta Tomáš Hüttner (vpravo) a organizátor setkání Adolf Hochmuth (uprostřed) s tlumočníkem Romanem Klocem

Účastníci setkání pozorně naslouchají popisu událostí, které jako děti sami zažili

HORY A LIDÉ

Živá jizva v paměti lidstva, to je Jáchymov

Moje vyznání městu Jáchymov musí nutně začít obdivem k tomuto jedinečnému lidskému sídlu. Vždyť, kdo by zůstal lhostejný při pohledu na ten hluboký zářez do krajiny, kde lidé od pradávna káceli stromy, regulovali vodní toky, stavěli svá obydlí a dobývali ze země rudné bohatství. Kdo nezůstane i dnes s úžasem stát nad tím, jak lidský duch své vítězství nad hmotou slavil v podobě renesanční vzdělanosti, která budila obdiv ve své době a budí jej dodnes. Město s bohatou historií, bolestnou etapou lidské krutosti a ponižování, ale i s ojedinělou mocí navracet lidem zdraví, to je Jáchymov.

Moje vyznání tomuto městu ale patří především lidem, které jsem tam za svůj pracovní život novinářky potkala. Lidem, kteří zde našli svůj domov a svou práci, založili zde rodiny a své síly a schopnosti dali do služeb města. Nebylo a dodnes není lehké zde žít a vyrovnávat se s pozůstatky doby, která město poznamenala a jejíž jizvy jsou stále ještě nezhojené. Občané Jáchymova však mají tu čest razit cestu, po níž už snadněji mohou kráčet další.

Jedna ze vzpomínek patří kronikáři a historiku města Oldřichu Ježkovi, o kterém zde píši jen stručně. Netroufám si hodnotit v celé šíři jeho zásluhy o město

Jáchymov současnosti (foto: Petr Mikšíček)

tak, jak to zajisté udělají povolanější. Jen připomenu, že to byl on, kdo mi už před léty poskytl zásadní rozhovor o sobě a o Jáchymovu, otištěný pod názvem Živá jizva paměti lidstva. A že si i nadále vždy našel čas, aby mne ochotně informoval o všem, co jsem ke své práci potřebovala. Stále opatruji složku jeho dopisů, psaných většinou ručně kaligrafickým písmem a prokládaných verši Jana Skácela, myšlenkami F. X. Šaldy, Jiřího Suchého a dalších velikánů, kteří nás nutí „vztáhnout ruku do protisměru toku času“. V jednom z jeho posledních dopisů jsem se ocitla spolu s ním zpátky v roce 1937 v městečku Slatinské doly v tehdejší Podkarpatské Rusi, kde jsem tehdy trávila část prázdnin. Já tu byla hostem tehdejšího ředitele školy, on, jako absolvent její první třídy, se tu prohánět na koloběžce.

Byl to později opět pan Ježek, kdo mi nejvíc ze všech pomohl při mé práci na knížce Údolí živé vody. Našel si čas, aby můj původní náčrt podrobil pečlivé kritice a mnohé z mých počátečních omylů uvedl na pravou míru tak, že se nad jeho řádky dodnes červenám.

O druhé, přepracované vydání této publikace se nejvíc zasloužil tehdejší pracovník Karlovarského muzea Jiří Martínek, představitelé města i lázní a fotograf Vladimír Radechovský. Karlovarský sochař Karel Kuneš vyrobil pamětní plaketu Marie Curie Sklodowské a svými historickými pracemi pomohl historik Květoslav Kroča.

V Jáchymově jsem také poznala RNDr. Jana Hlouška, který ve městě založil mineralogickou laboratoř, a kromě MUDr. Slánského další dvě významné osobnosti v oboru lázeňství – MUDr. Hanu Hornátovou a MUDr. Eduarda Bláhu.

K nezapomenutelným osobnostem pro mne patří Ing. Auer, v době mého setkávání s Jáchymovem závodní na dole Svornost. Byl to on, který v době návštěvy Marie Curie Sklodowské

Anna Fidlerová v jednom z jáchymovských dolů

ji doprovázel po svém tehdejším království a vzpomínal, jak byla slabá a pevně se ho držela, jak už tehdy špatně viděla. Mne pouze o desítky let později odvezl autem nahoru do kopce a tam mne svěřil v jednom z dolů, jehož jméno jsem už zapomněla, do rukou havířů. Ti mi ukázali výsledky své práce a posadili mne do jakéhosi vozidla, kterému říkali „pulmaňák“. Pak už se jen upřímně bavili nad tím, jak se strachy klepu nad kodrcavou, zběsilou jízdou směrem zpátky na Svornost. Připojená fotografie o tom je dnes už historická, neboť je z doby těsně po odstranění drátů.

Byly tu ale i další „doteky“ s Jáchymovem, které jsou součástí mého života, mých dojmů, zážitků a vzpomínek. Je to mimo jiné účast na 13. pugwashské konferenci, která se konala v Karlových Varech 19. září 1964 za účasti devadesáti vědců z dvaceti zemí světa. Mezi nimi byli i dva, kteří patřili k autorům projektu Manhattan – Bernard T. Feld, profesor fyziky Massachusettského institutu technologie, a Eugene Rabinowitsch, profesor biofyziky na univerzitě v Illinois. Oba jmenovaní spolu s akademikem Františkem Šormem, fyzikem M. D. Milionščikem a historikem K. Lapterem z Varšavy mi poskytli rozhovory, v nichž si zejména cením jejich slova vděčnosti za možnost navštívit při této příležitosti i Jáchymov, který je podle nich tak úzce spjat s objevem Marie Curie Sklodowské a celou atomovou érou lidstva.

Poctou Jáchymovu byl i pořad v pravidelném cyklu TV Nova Víkend, odvysílaný 6. listopadu 2005, v němž se mi dostalo cti být průvodcem po jáchymovských historických zajímavostech.

Jedna z mých vzpomínek letí až do Japonska k firmě Suntory a jejímu vědeckému pracovníkovi Yoshikazu Tanakovi, s nímž jsem si vyměnila v červenci 2005 několik informací. Týkaly se možného zveřejnění výsledku jejich několikaleté úporné snahy vypěstovat růži modré barvy, takovou, jakou v roce 1925 předal jako vzácný dar zahradník Radium Paláce Marii Curie Sklodowské při její návštěvě Jáchymova.

Na mou výzvu, aby japonští výzkumníci pojmenovali svůj eventuální objev po této vzácné ženě, obratem slíbil, že se o to zasadí. Modrá růže ale zřejmě ještě není na trhu, kde měla podle tehdejších propočtů vynést miliony dolarů. Jinak by se o tom jistě psalo a sympatický „Joshi“, jak se mi podepsal, by se s typickou japonskou zdvořilostí jistě ohlásil. Nelze než obdivovat sílu a houževnatost přírody, která se podle tehdejších slov Marie Curie Sklodowské, potvrzených osobně akademikem Běhounkem, nemá znásilňovat.

Anna Fidlerová

Územní studie krušnohorské cyklistické magistrály v Karlovarském kraji

V úterý 28. června proběhla ve velkém sále Krajské knihovny Karlovy Vary veřejná prezentace územně plánovacího podkladu Studie krušnohorské cyklistické magistrály v Karlovarském kraji. Cílem této studie je prověřit trasy magistrály (současné páteřní cyklotrasy č. 23) na území Krušných hor a Chebské pánve v Karlovarském kraji.

Za tým zpracovatelů BPO Ostrov, spol. s r. o., vystoupil Jaroslav Růžička, který zhodnotil stávající trasu č. 23 a představil cíle budoucího řešení z hlediska bezpečnosti, vazby na zajímavé prostory v území a vhodnosti jejího optimálního vedení především jako cyklostezky. Ve studii je prověřována problematika spojená s průchodem přes chráněné prvky přírodního prostředí v obtížných přírodních podmínkách včetně kladeného důrazu na bezpečnost cyklistů s umožněním bezbariérového využití i pro handicapované. Zároveň budou řešena i problémová místa s novými úseky navrhovanými podle zmíněných kritérií.

Cyklistická magistrála v centrální části Krušných hor

Stávající trasa č. 23, jež v současné době propojuje Cheb s oblastí Klínovce, je víceméně stabilizovaná. Z Chebu vede do Františkových Lázní, Poustky, Vojtanova a Skalné. Následně se stáčí na sever do Velkého Luhu, Plesné a Lubů. Z Lubů vede do Kostelní a Počátek, dále klesá do Kraslic. Následuje stoupání do Bublavy a údolím Nancy na bývalou Rolavu. Pokračuje do Jelení a přes Vlčí horu do Horní Blatné. V závěrečné části vede přes Ryžovnu a Myslivny do Božího Daru a odtud na Klínovec, kde se napojuje na trasu Ústeckého kraje. Celková délka činí 99,5 km. Téměř celá trasa je vedena po silnicích pro motorová vozidla, přičemž kříží i silnice 1. třídy. Výjimkou je část od Šneckého rybníka do Plesné, úsek Jelení – Vlčí hora, jenž je převážně veden po lesních cestách, a již nově vybudovaná stezka pro pěší a cyklisty před Božím Darem.

Připravovaná územní studie navrhuje novou trasu Krušnohorské cyklistické magistrály. Je vymezeno 19 úseků, přičemž jedním úsekem je odbočení z přímé trasy (Plesná – Aš) a druhým, částečně nad rámec území Karlovarského kraje, úsek Klínovec – Loučná pod Klínovcem. Hlavní trasa je doplněna dalšími 22 variantami vedení, ať dílčími, nebo v celém úseku. Celková délka hlavní trasy je 103,28 km, z toho v Karlovarském kraji 97,01 km. V naší centrální krušnohorské oblasti je na správním území obcí s rozšířenou působností 7 úseků v celkové délce 41,05 km u ORP Kraslice, u ORP Karlovy Vary 1 úsek 7,16 km a u ORP Ostrov 5 úseků o délce 18,52 km.

Navrhovaná hlavní trasa, až na části v obcích, využívá silnice pro motorová vozidla jen výjimečně. Mimo obce je vedení tras v souběhu se silnicemi pro motorová vozidla pouze v Horních Lubech (přibližně 1 200 m po nepříliš frekventované silnici), v Bublavě (asi 50 m), v Jelení (cca 150 m) a pod Meluzínou (necelých 200 m). Úseky, které jsou v souběhu s komunikacemi pro motorová vozidla (především mezi Horní Blatnou a Božím Darem), jsou navrženy jako samostatné stezky pro pěší a cyklisty (v zimě i pro lyžaře). Tím se výrazně eliminuje riziko nebezpečnosti pro cyklisty, motoristy, případně pěší.

Řešeno je i hledisko přijatelnějších spádových poměrů, než je současný stav, a trasa samozřejmě přihlíží i k atraktivním cílům nejen cestou, ale i v blízkém okolí,

Ze stávající trasy č. 23

Ze stávající trasy č. 23

kde se nacházejí kromě maloplošně chráněných území, přírodních parků a naučných stezek i památkově zajímavé objekty včetně významných vyhlídkových míst. Nabízí se i vhodné napojení na autobusovou i železniční síť. V průběhu trasy je také mnoho možností parkování, občerstvení a ubytování.

K vyřešení zůstává vedení magistrály, optimální výběr její trasy v lokalitách národních přírodních rezervací Rolavská vrchoviště a Božídarské rašeliniště včetně úseku Bludná – Myslivny ve spojitosti s Blatenským kanálem.

Věříme však, že se veškeré problémy včas vyřeší a navrhovaná trasa splní náročné požadavky nejen všech zainteresovaných stran a subjektů, ale bude přínosem pro všechny návštěvníky Krušných hor, zejména cyklisty a pěší turisty.

Jiří Kupilík

Na Myslivnách

SPORT

Duatlon s Petrou

V sobotu 18. června pořádala TJ Jiskra Nejdek, z. s., oddíl alpského lyžování, LK Nové Hamry závody s názvem Dětský duatlon s Petrou na sjezdovce U Smrku v Nových Hamrech. Patronkou závodu byla totiž reprezentantka České republiky v klasickém lyžování Petra Nováková.

Na závody dorazilo celkem 121 závodníků všech věkových kategorií do 16 let. Účastníci přijeli z klubů TJ Jáchymov, LK Slovan Karlovy Vary, TJ Radon Vysoká Pec, SKI Klub Bublava, TJ Horal Stříbrná, SKI Klub Karlovy Vary, X-team BaNo a JK Racing. Závody byly napínavé od začátku do samého konce. Soutěžící předváděli nádherné sportovní výkony, které doprovázela hudba a komentář ředitelky závodu Markéty Štěříkové. Celý den se naštěstí obešel bez zranění. Za své výkony byli všichni závodníci odměněni cenami a velkým potleskem.

Rádi bychom poděkovali patronce závodu Petře Novákové, která přesto, že se nemohla závodu zúčastnit kvůli soustředění v Itálii, podepsala dětem diplomy a poslala sladkosti. Děkujeme panu Josefu Pillerovi, Karlovarskému kraji, městu Nejdku, obci Nové Hamry, hotelu Seifert, Horské službě Nové Hamry, Foliopísmu Blažej Karlovy Vary, Martině Pichlíkové, firmám Polypress, s.r.o., a AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o., a všem, kteří při zajištění závodů v Nových Hamrech pomáhali. Naše díky patří též rodinám malých závodníků, které děti na závody nejen doprovází, ale také povzbuzují podél trati, ať je počasí jakékoli, a samozřejmě trenérům a všem, kteří se na přípravě malých závodníků podílejí. Těšíme se na další závody a věříme, že si z nich odneseme spoustu krásných umístění a sportovních zážitků.

Na závěr bych chtěla zveřejnit ještě jedno poděkování:

Vážení pořadatelé!

Dnes jsem se zúčastnil s 12 svěřenci Vašeho duatlonového závodu. Chci Vám moc poděkovat nejen za sebe, ale za všechny ty děti, které Váš závod absolvovaly. Jsem moc rád, že i v naší oblasti se najde parta dospěláků, jež dokáže bezvadně zorganizovat náročný duatlonový závod. Ještě jednou moc gratuluji a přeji mnoho dalších sportovních úspěchů.

Honza Novák,
X-team BaNo Karlovy Vary

za TJ Jiskra Nejdek,
oddíl alpského lyžování
LK Nové Hamry
Martina Nováková
foto: Martina Nováková,
Karel Vozáb

Vyhlášení kategorie chlapců U12

Závodnice kategorie U10

RECEPT MĚSÍCE

Domácí těstoviny

Po prvním ochutnání domácích těstovin v dobré polévce se budete těšit i na vlastní úspěšné vyzkoušení níže uvedeného tradičního receptu, který se mezi lidmi šíří tisíciletí. Sáčkem svých dobrých domácích těstovin jistě potěšíte i ostatní.

Suroviny:

Jemná mouka 00 (dvounulka), snad nejlépe semolinová z tvrdé pšenice, která se nerozvaří (hladká i polohrubá) – množství si určíme podle počtu porcí (1 porce = 100 g mouky) a na toto množství 1 ks vejce. Dále přidáme olej (nejlepší je olivový) – dávkujeme 1 polévkovou lžíci na 300 g mouky.

Postup:

Do mísy nasypeme mouku (nám se osvědčila polohrubá), vytvoříme důlek, do něj rozklepneme vejce, které je ve stejné teplotě jako ostatní přísady, a olej (sůl dáváme pouze v případě, že neplánujeme těstoviny sušit a skladovat, osolené špatně schnou). Nejdříve šleháme vidličkou, po zhoustnutí pokračujeme rukou. Vypracujeme hladké těsto, jež zabalíme do fólie a necháme 30 minut odpočinout. Potom už jen vyválíme válečkem na těsto tenké placky a krájíme požadované tvary.

Těsto si také můžeme obarvit kořením – žlutě (kurkumou), zeleně (natěmi s listovou zelení, rozsekanou petrželkou, špenátem v olivovém oleji) a červeně (klasicky červenou řepou, syrovou řepu oloupat, jemně nastrouhat a vymačkat z ní šťávu).

Hotové těstoviny můžeme hned uvařit v horké osolené vodě nebo usušit do zásoby. Pokud se rozhodneme těstoviny usušit přírodním způsobem, potřebujeme k tomu minimálně čtyři dny na dobře větraném a vzdušném místě, jako podložka dobře poslouží čistá utěrka. Máme pak jistotu, že těstoviny vydrží. Těstoviny je dobré skladovat v suché uzavřené sklenici na chladném místě a ve tmě, vršek uzavřete prodyšným papírem nebo ubrouskem a ozdobným provázkem.

A jak je to s tou solí? Hospodyňky, nemusíte je solit, protože se solí voda, v níž se těstoviny vaří, to ovšem samozřejmě víte. Přidáte-li hrubě mletý pepř, budou všechny nudle, fleky či vrtulky efektně tečkovaně pálivé. Po uvaření ve velkém hrnci a slití těstoviny omastěte abertamským máslem a zamíchejte, nic se neslepí.

Dobrou chuť s domácími těstovinami „al dente – na skus“ přejí kantoři a všichni žáci SOŠ a SOU Nejdek, kteří vyzkoušeli a ověřili uvedenou tradiční recepturu v rámci mezinárodního česko-německého projektu Kulinářské zážitky v Krušnohoří / Erzgebirge Ziel 3 – Cíl 3.

za autorský tým:
Kateřina Budínová
a Josef Dvořáček,
SOŠ a SOU Nejdek
foto: Josef Dvořáček

ZE SPOLEČNOSTI A KULTURY

Dalibor a Jiřina Anna Jandovi při vystoupení

Letošní Nejdecká pouť se vydařila

V sobotu 18. června se již posedmadvacáté konala Nejdecká pouť (původně Pouť dobré vůle), situovaná do dolní části náměstí Karla IV. Kolotoče našly místo před kostelem sv. Martina. Největšími letošními hudebními taháky poutě byla jistě vystoupení Sebastiana s kapelou, Dalibora Jandy s dcerou Jiřinou Annou a kapely Slza, po níž do nočních hodin hrála skupina Lucie revival. O tom, že se letošní pouť při nádherném počasí nadmíru vydařila, svědčilo i zcela zaplněné náměstí.

Pavel Andrš
foto: Infocentrum Nejdek

Božídarský hmyzí výšlap

V sobotu 25. června se uskutečnil další ze série přírodovědných výšlapů, tentokrát na téma hmyz. Hmyzáci se úspěšně přizpůsobují měnícímu se životnímu prostředí už od prvohor a jsou nejvytrvalejšími a nejodolnějšími zástupci zvířecí říše. Díky slunečnému počasí jsme mohli určovat nejen hmyz a pavoukovce, ale i motýly. Během hodinky jsme potkali pět druhů motýlů a jen ten hledaný modrásek stříbroskvrnný k nám nepřiletěl.

Byl to jeden z nejhezčích výšlapů a krásné rozloučení před prázdninami. Velké poděkování patří Ing. Petru Jiskrovi. Již nyní se můžete těšit na podzimní měsíce a výšlapy mykologický, mineralogický a astronomický!

text a foto: Karolína Pomplová

Společné cvičení hasičů

V sobotu dopoledne se uskutečnilo společné cvičení hasičských záchranných jednotek z české a německé strany hranice. Do osady Tellerhäuser se sjely jednotky z Božího Daru, Kovářské, ale také z Oberwiesenthalu, Breitenbrunnu, Rittersgrünu a součinnost procvičovala také Horská služba Rittersgrün. Nejnovější techniku pro záchranáře v praxi představily firmy Lukas a Weber.

Podpora pro ultramaratonce

Boží Dar podpořil v běžeckém putování po 7 vrcholech 7 českých pohoří ultramaratonce René Kujana. Děkujeme všem, kteří přišli na start nebo vyběhli až na vrchol Klínovce. Také vaše kilometry patří všem handicapovaným.

Horský půlmaraton

Více než stovka účastníků si 25. června v rámci Horského půlmaratonu vyzkoušela běžecké tratě 11 a 21 km v okolí Božího Daru. Teploty šplhající dopoledne k třicítce a po obědě bouřka prověřily dokonale dospělé, děti i psy. Děkujeme za podporu Horské službě Boží Dar a také organizačnímu týmu za krásnou běžeckou akci.

Štola Johannes zve k návštěvě

Ještě do konce srpna máte letos jedinečnou příležitost navštívit štolu Johannes na Zlatém Kopci a nahlédnout živě do čtyř století historie dobývání rud v Krušných horách. Rezervujte si svou prohlídku na www.stolajohannes.cz.

texty a foto: Martina Poštová

Život je jojo, viz případ zoo

Mravenečník krátkokřídlý

Roztoč žirafí

Když se před dávnými časy někdo odvážně rozhodl stvořit v Nejdku zoologickou zahradu, nemohl tušit, co to v budoucnosti způsobí. V čase války měli lidé dost starostí sami se sebou a myslet ještě na zvířata se nikomu nechtělo. A tak zvířata prostě nedostala potravinové lístky, nebylo čím je krmit, ta jedlá byla snědena a zoo v Nejdku zrušeno. V pozdějších letech zde myšlenky na obnovu vznikaly, ale z tolika lidí se stala velká zvířata, že na zoologickou zahradu se už zvířat nedostávalo.

A jsme u pachatelky všeho dobra. Kupodivu není to zooložka, ale učitelka základní umělecké školy, jistá Jarmila Janků. Ta se svými žáky provedla geologický průzkum bývalé zoo, kde našli mnoho půdorysů kotců, voliér, ba i hospůdky. Co však nalezeno nebylo, byla zvířata. Tato paní učitelka však zoufání neovládá, a tak rozhodla. Zvířata minulosti najít už nelze, proto stvořme zvířata budoucnosti. I svolala své žáky umělecké školy a zvolala: „Tvořme zvířata!“, což se i stalo v počtu deseti fantastických exemplářů.

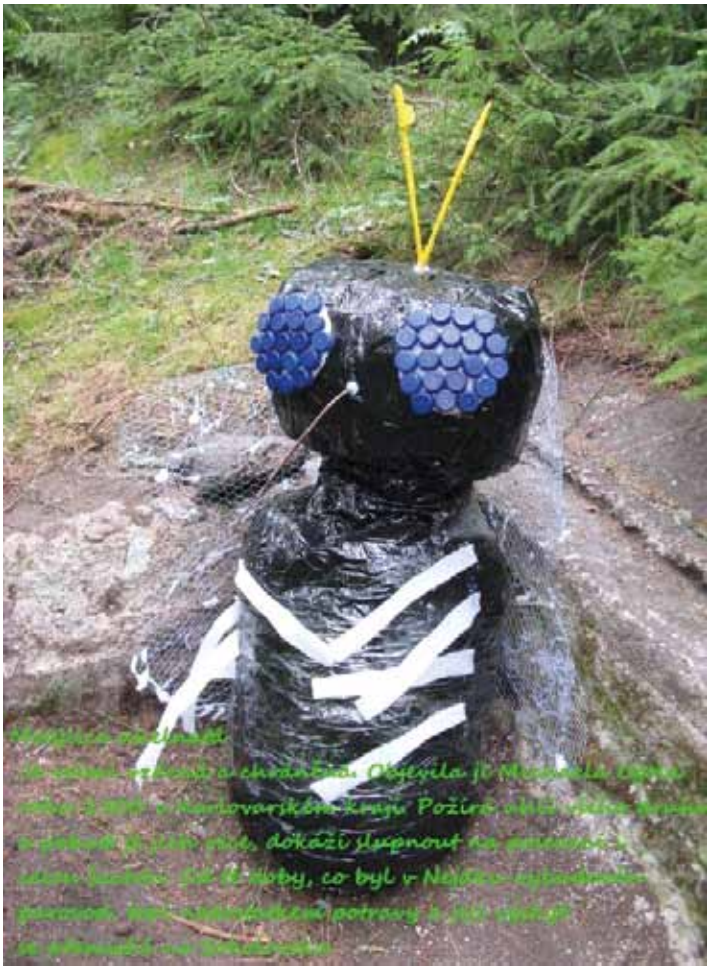
Ve slavnostním procesí byla novodobá zvířata po památné křížové cestě dopravena do staré zoo a tam uložena do prostoru příslušných kotců. Samozřejmě žijeme v Čechách, a tak rejpavé dotazy, jak to bude s oživením, na sebe nedaly dlouho čekat. K tomu z vědeckých kruhů sdělujeme, že noví tvorové zcela odpovídají klasické Darwinově teorii druhů a jejich oživení je biologicky snadné.

Leč úřední místa sdělují, že musí být pečlivě prošetřeno, zda se nejedná o zakuklené asijské či africké migranty. A kam noha úřadu šlápne, bývá termín oživení zpravidla v nedohlednu.

Hanuš Hron

Mol poštovní

Motýlice uhelnatá

AQUA CENTRUM AGRICOLA

AQUACENTRUM AGRICOLA

SPORT & RELAX & WELLNESS

Moderní centrum vodních radovánek v srdci Krušných hor
Vás zve k návštěvě.

- krytý bazén 25 m
- dětský bazének s vodopádem
- Kneippův chodník
- tobogán
- finská sauna, infrasauna a parní box
- whirlpool
- letní terasa s lehátky
- wellness procedury
- suché uhličité koupele
- radonové koupele
- relaxační masáže
- parafínové zábaly
- Pilates, Bosu, Aquafitness
- Nordic Walking
- solná jeskyně
- kryokabina
- fitness a solárium
- kadeřnictví
- kosmetika
- kavárna

LÉČEBNÉ LÁZNĚ JÁCHYMOV

LÁZEŇSKÉ CENTRUM AGRICOLA
T. G. Masaryka 403 | 362 51 Jáchymov
tel.: +420 353 836 000
e-mail: agricola@laznejachymov.cz

HOTEL&RELAX RESORT JÁCHYMOV

www.aquajachymov.cz www.laznejachymov.cz www.resortjachymov.cz

Krušnohorská Apatyka
...to nejlepší z našich Krušných hor.

Bylinné
oleje
masti
tinktury
čaje
specialitky
poradenství
e-shop
herbář

Nalezněte cestu zpátky k přírodním zdrojům bez chemie a jiných podpůrných prostředků

-100% přírodní produkty
-Natura Krušných hor
-Ruční domácí výroba
-Ruční sběr bylin
-Regionální produkt

www.krusnohorskaapatyka.cz

LESY JÁCHYMOV
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

SPRÁVA LESŮ
MĚSTA JÁCHYMOVA

MYSLIVOST
❖ poplatkový lov jelení zvěře

NÁKUP A PRODEJ DŘEVA

PILAŘSKÁ VÝROBA
❖ certifikované stavební řezivo
❖ paletové přílezy
❖ řezání střešních krovů na zakázku do délky 10,5 m
❖ pořez na zakázku

K03050

MĚSTSKÉ LESY, Mathesiova 209, 362 51 JÁCHYMOV
tel.: **353 811 211,** fax: **353 811 221**
STŘEDISKO PILAŘSKÉHO PROVOZU
Dvořákova 999, tel.: **731 111 784**

HORSKÝ STATEK
ABERTAMY s. r. o.

vás zve k nákupu vlastních farmářských produktů a výrobků do prodejny v Abertamech, Farní 28

Nabízíme:
sýry z ovčího, kozího a kravského mléka, mezi nimiž jsou výrobky oceněné jako regionální potravina a biopotravina roku, lahvové vysokotučné kravské mléko, máslo a také čerstvé hovězí, vepřové a jehněčí maso z vlastního chovu.

Otevírací doba: pondělí až čtvrtek 10-18, pátek a sobota 8–18, neděle 10–18
Tel: 602 455 329 / e-mail: vlasta.jerabkova@farmazvirat.cz

OČNÍ OPTIKA
Marketa Tomková

pondělí až pátek
08:00 - 17:00

Sokolovská 1621
356 01 Sokolov

tel.: 352 669 406

u nás si vyberete...

www.optika-tomkova.webnode.cz

KOMINICTVÍ Kruták

Tel.: 608 318 420
E-mail: kominy@2jk.cz

• ČIŠTĚNÍ
• VLOŽKOVÁNÍ
• PORADENSTVÍ
• OPRAVY KOMÍNŮ
• POVINNÉ KONTROLY

VYMĚŇTE BRÝLE

DIOPTRICKÉ ZA SLUNEČNÍ

K laserové operaci očí luxusní sluneční brýle ZDARMA.

- Odstranění dioptrií laserem
- Operace šedého zákalu femtosekundovým laserem
- Operace zeleného zákalu
- Implantace nitroočních čoček
- Léčba sítnice
- Operace rohovky
- Estetické oční zákroky

VŠECHNY OČNÍ OPERACE NYNÍ I NA SPLÁTKY!

OČNÍ KLINIKA NEMOS

telefon: 733 594 993
www.ocnimpc.cz
www.facebook.com/ocnimpc

Krušnohorský spolek Abertamy

Výstava Abertamské rukavičkářství
Ausstellung Aberthamer Handschuhmacherei

9.7., *23.7., 6.8., *20.8., 3.9., *17.9., 8.10., *22.10., 5.11., *19.11., 3.12., *17.12.2016
13:00 - 17:00
* Ukázky výroby rukavic / Handschuherzeugungsvorführungen

Městský úřad Abertamy / Gemeindeamt Abertham
Skupiny i mimo otevírací hodiny po předchozí dohodě na:
Gruppen auch ausserhalb der Öffnungszeiten nach vorheriger Absprache unter:
728 550 146, rudalo@seznam.cz

TRUHLÁŘSTVÍ DORAZIN ABERTAMY

Vám nabízí

Srubový nábytek a dřevostavby z kulatiny

Novinka – řezba motorovou pilou

www.truhlarstvi-dorazin.cz

Kontakt:

Sokolská 406

362 35 Abertamy

tel.: +420 725 891 545

e-mail: dorazin.truhlarstvi@seznam.cz

Darujte pololetní předplatné
MĚSÍČNÍK KRUŠNÉ HORY - ZÁPAD
Za 300 Kč každý měsíc
SRPEN až LEDEN
barevné svědectví z Krušných hor a okolí
poštou na doručovací adresu v ČR
Objednávky pro Vaše blízké zašlete:
herzgebirgeluft@seznam.cz

KRUŠNOHORSKÝ LUFT o.p.s.
Komenského 299, 362 37 Horní Blatná

TRUHLÁRNA KAŠPAR.CZ – NEJSME PLÁTCI DPH
VYRÁBÍ: OKNA, DVEŘE, ZÁRUBNĚ, SCHODY, NÁBYTEK AJ.
MOŽNOST POŘEZU VLASTNÍ KULATINY
MEINLOVA 188, PERNINK, T-353 892 383 ● M-723 331 711